

KOVO 11-OJI – LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA!

Lietuvos prezidentas V. Adamkus su Australijos generaliniu gubernatoriumi Michael Jeffery.

www.president.lt

SSSR ĮSAKĖ NUŠAUTI POPIEŽIŲ

Buvusios Sovietų Sąjungos vadovai yra kalti dėl pasikėsinimo į popiežiaus Jono Pauliaus II gyvybę 1981 metais, sakoma Italijos parlamento tyrimo komisijos ataskaitoje.

Galutinio ataskaitos projekto, kuris parlamentui turi būti pateiktas šį mėnesį, tekstą naujienų agentūrai *Reuters* perdavė komisijos pirmininkas senatorius Paolo Guzzanti. "Ši komisija be pagrįstų abejonių mano, kad Sovietų Sąjungos vadovybė ėmėsi iniciatyvos eliminuoti popiežių Joną Paulių", - sakoma ataskaitoje.

"Jie apie šį sprendimą pranešė kariškių slaptosioms tarnyboms, kad jos imtųsi visų būtinų veiksmų nepaprastai

sunkiam nusikaltimui, neturinčiam analogo dabartiniais laikais, įvykdyti", - nurodoma joje.

30 puslapių ataskaita dėl mėginimo nužudyti popiežių įtraukta į platesnio masto ataskaitą, kurią parengė parlamentinė Mitrochin komisija, tyrusi aukšto rango sovietų veikėjo Vasilij Mitrochin, kuris 1992 metais pabėgo į Didžiąją Britaniją, parodymus.

Į popiežių 1981 metų gegužės 13 dieną Šv. Petro aikštėje šovė turkas Mehmet Ali Agca, kuris iš karto buvo suimtas, o vėliau nuteistas dėl mėginimo nužudyti.

Tuo metu įvykiai popiežiaus gimtojoje Lenkijoje išprovokavo "domino efektą",

kuris galiausiai nulėmė komunizmo Rytų Europoje žlugimą 1989-aisiais.

Popiežius labai rėmė Lenkijos profesinę sąjungą "Solidarumas", ir dauguma istorikų pripažįsta, kad jis suvaidino itin svarbų vaidmenį įvykiuose, nulėmusiuose pirmosios Rytų bloke laisvai išrinktos vyriausybės susiformavimą ir Berlyno sienos griuvimą.

Per teismo procesą 1986 metais kaltintojams nepavyko įrodyti, kad M.A. Agcą Sovietų Sąjungos prašymu nusamdė Bulgarijos slaptosios tarnybos.

P. Guzzanti, premjero Silvio Berlusconi partijos "Forza Italia" senatorius, sakė, kad komisija atnaujinti tyrimą dėl

(Nukelta į 3 psl.)

V. HAVELAS GRIEŽTAI KRITIKUOJA V. PUTIN DĖL ČEČENIJOS

Praha, kovo 1 d. Rusijos prezidento Vladimir Putin politika Čečėnijoje maskuoja sugrįžimą prie autokratinio valdymo ir trukdo karui su terorizmu, pareiškė žymių politikų ir religinių bei verslo atstovų grupė.

Grupė, kuriai vadovauja buvęs Čekijos prezidentas Valdas Havelas ir kuriai priklauso buvusi Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisarė Mary Robinson bei Nobelio taikos premijos laureatas Desmond Tutu, griežtai kritikavo informacijos iš Čečėnijos cenzūravimą.

Jų laiškas pasirodė tuo metu, kai V. Putin lankosi Vengrijoje ir Čekijoje, kur jis mėgina nutiesti tiltus tarp Rusijos ir buvusių komunistinių valstybių ir taip sumažinti regioninę Lenkijos, į kurią Maskva žiūri įtaką.

"Čečėnijos karas ir maskuo-

ja, ir motyvuoja centralizuotos valdžios Rusijoje atkūrimą - valstybė vėl pradeda kontroliuoti žiniasklaidą, priimami prieš nevyriausybinės organizacijas nukreipti įstatymai ir kuriama "valdžios vertikalė", nepaliekant institucijų ir valdžios įstaigų, galinčių paprieštarauti ar riboti Kremliaus veiklą", - teigiama laiške.

"Karas, panašus, slepia sugrįžimą prie autokratijos". Čečėnijoje daugiau kaip dešimtmetį vyko nuožmios Rusijos pajėgų ir laisvės kovotojų kovos. Šiuo metu mūšiai yra nurimę ir didžiąją dalį regiono kontroliuoja Kremlui lojalūs vietos pareigūnai.

Vasario 28 d. promaskvietiškoje Čečėnijos administracijoje atsistatydino ministras pirmininkas, atlaisvinęs šį postą Ramzan Kadyrov, kurį kritikai

kaltina dėl nuolatinių žmogaus teisių pažeidimų. "Čečėnijai paskelbtas (žinių) įslaptinimas užkerta kelią bet kokiam nio-kojančio konflikto pasekmių įvertinimui. Tačiau cenzūra negali visiškai paslėpti siaubo... Čečėnijoje mūsų moralei yra iškilusi rizika", - sakoma laiške. "Grėsmė yra iškilusi ir karui su terorizmu. Kas dar nesuprato, kad Rusijos armija iš tikrųjų elgiasi kaip piromaniški ugnia-gesiai, savo elgesiu kurstantys terorizmo liepsnas?", - priduriama jame.

Laišką taip pat pasirašė Jordanijos princas Hassan bin Talal, buvęs Pietų Afrikos Respublikos prezidentas Frederick de Klerk, Japonijos filantropas Yohei Sasakawa, čekų senatorius Karel Schwarzenberg ir milijardierius George Soros.

Delfi

KREMLIŲ UŽRŪSTINO
LIETUVOS PARAMA GRUZIJAI

Lietuvos ambasadorius Maskvoje Rimantas Šidlauskas buvo iškviestas į Rusijos užsienio reikalų ministeriją dėl praėjusią savaitę Lietuvos URM paskelbto pareiškimo dėl Rusijos ir Gruzijos santykių.

Anot pranešimo spaudai, Lietuvos pareiškimą dėl Rusijos ir Gruzijos santykių Rusijos užsienio reikalų ministerija vertina kaip nesąžiningą faktinės klausimo pusės iškraipymą ir neleistiną kišimąsi į Maskvos ir Tbilisio santykius. R. Šidlauskui buvo pažymėta, kad "panašūs veiksmai neprideda prie konstruktyvios Lietuvos ir Rusijos santykių plėtos".

Lietuvos užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad jai kelia susirūpinimą dirbtinai kuriama įtampa Gruzijoje. "Rusijos nutrauktas vizų išdavimas gruzinams, Gruzijos oro erdvės pažeidimai, skubiai surengti manevrai netoli Gruzijos sienos, Rusijos atsisakymas vykti į Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) derybas Vienoje dėl Pietų Osetijos konflikto sureguliuavimo, nemotyvuotai Rusijos atidėtas Gruzijos premjero vizitas į Maskvą, agresyvi prieš Gruziją nukreipta propagandinė kampanija -

tai netinkama reakcija į suverenios valstybės siekį užtikrinti savo teritorinį integralumą ir sureguliuoti vidaus konfliktus taikiais, tarptautinei bendrijai priimtinais metodais", - rašoma URM pareiškime.

Jame pažymima, kad Lietuvos URM požiūriu, Gruzijos keliamas klausimas dėl jos teritorijoje vykstančių taikdarystės operacijų efektyvumo ir būtinybės jas internacionalizuoti yra pagrįstas ir teisėtas. "Kviečiame Rusiją nutraukti nedraugiškus veiksmus prieš kaimyninę šalį ir pradėti su Gruzija konstruktyvų dialogą. Tikimės, kad Gruzijos pastangas taikiai sureguliuoti konfliktus parems visa tarptautinė bendrija", - teigiama pareiškime. Rusijos ambasados Gruzijoje konsulas neseniai nutraukė įvažiavimo vizų forminimą ir išdavimą Gruzijos piliečiams, atsakydamas į šios šalies valdžios veiksmus Rusijos kariškių atžvilgiu.

Gruzijos ir Rusijos santykiai ypač paaštrėjo po to, kai Gruzijos parlamentas praėjusią savaitę nusprendė pakeisti Rusijos karius Gruzijos ir Osetijos konflikto zonoje tarptautinėmis pajėgomis, o Rusijos veiksmus šiame regione kvalifikavo kaip dalies savo teritorijos "aneksiją". **LGITIC**

SUMUŠTAS KANDIDATAS Į BALTARUSIJOS
PREZIDENTUS

Minskas, kovo 2 d. Kandidatas į Baltarusijos prezidentus Aleksandr Kozulin iš Minsko Spalio rajono vidaus reikalų skyriaus paleistas. Į skyrių M. Kozulin buvo atvežtas, po incidento Geležinkelinių kultūros rūmuose.

Išėjęs iš milicijos skyriaus kandidatas į prezidentus pareiškė žurnalistams, kad bandant užsiregistruoti Baltarusijos liaudies susirinkimo delegatu, jį sulaukė grupė "nepažįstamų civilių asmenų".

Pasak A. Kozulin, jį "mušė penkias minutes, paskui užlaužė rankas ir įgrūdė į mikroautobusą". Jis pažymėjo, kad mikroautobuse gulėjo ant grindų, o ant jo sėdėjo vienas iš sulaikiusiųjų.

Pasak A. Kozulin, jis apie valandą buvo vežiojamas po miestą, o paskui nugabentas į Spalio rajono vidaus reikalų skyrių ir iškvestas.

Kandidatas į prezidentus

taip pat pranešė, kad jam už chuliganizmą keliama administracinė byla, taip pat dvi baudžiamosios bylos: viena dėl incidento Nacionaliniame spaudos centre (šių metų vasario 17 dieną), kita - "už tai, kad sudaužė skyriuje kabėjusio Baltarusijos prezidento portreto stiklą".

Anksčiau buvo pranešta, kad *Reuters* operatorius, taip pat nukentėjęs per šį incidentą, paleistas namo.

A. Kozulin advokatas Igor Rynkevič anksčiau sakė telefonu, kad teisėsaugininkai į Minsko Lenino rajono vidaus reikalų skyrių atvežė daugiau kaip 10 žmonių - žurnalistų ir kandidato į prezidentus šalininkų.

Kandidatas į Baltarusijos prezidentus Aleksandr Milinkevič taip pat bandė surengti akciją Minsko centre, tačiau teisėsaugininkai neleido to

(Nukelta į 3 psl.)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas sveikina Baltijos šalių premjerų susitarimą remti naujos atominės elektrinės statybą Lietuvoje. "Noriu pasidžiaugti, kad diskusijos, kurios vyko ne vienerius metus, buvo vainikuotos šiuo susitarimu", - interviu "Žinių radijui" sakė šiuo metu Velse viešintis A.Paulauskas. "Manau, kad reikia eiti į priekį. Jei mes norime užsitikrinti savo energetinę nepriklausomybę, jeigu norime po Ignalinos uždarymo turėti savo elektros energiją, manau, kad tai yra teisingas žingsnis", - pabrėžė Seimo vadovas.

Trakuose susitikę trijų Baltijos šalių premjerai pasirašė bendrą komunikatą, kuriame sutariama per 2006 m. parengti bendrą Baltijos šalių energetikos strategiją, paremti iniciatyvą statyti naują atominę jėgainę Lietuvoje bei analizuoti suskystintų dujų terminalo ir saugyklų plėtros galimybes. Investuoti į projektą ir naujos elektrinės statybą bus kviečiamos Baltijos valstybių energetikos įmonės - "Lietuvos energija", "Latvenergo" ir "Eesti energia". Tačiau projekte galėtų dalyvauti ir kitos valstybės. Manoma, kad vien naujos jėgainės, kuri būtų statoma dabartinės Ignalinos AE trečiojo - nebaigto statyti ir užkonservuoto reaktoriaus vietoje, projektavimas užtruktų apie 4 metus. Lietuvoje dabar veikia prieš kiek daugiau nei 20 metų statyta Ignalinos atominė elektrinė su nesaugiais laikomais rusiškais RBMK tipo reaktoriais. Vykdydama narystės ES įsipareigojimus, Lietuva pirmąjį jos reaktorių išjungė 2004-ųjų pabaigoje, o antrasis bus uždarytas 2009 metų pabaigoje.

Klaipėdos bendrovėms katastrofiškai stinga kvalifikuotos darbo jėgos. Vienos bendrovės specialistų dar ieško provincijoje, kitos pasiryžusios jų atsivežti iš Ukrainos ar Kinijos. Klaipėda tampa pagrindine kvalifikuotos darbo jėgos tiekėja Norvegijos, Danijos laivų statybos bei remonto įmonėms. Uostamiestyje veikia net 50 įdarbinimo firmų, verbuojančių darbininkus dirbti Skandinavijos šalyse, rašo *Lietuvos rytas*. Lietuvos laivų statytojų ir remontininkų asociacija (LLSRA) šiuo metu vienija 28 įmones. Pernai šių įmonių gamybos apimtis išaugo 13 proc., tačiau darbuotojų skaičius sumažėjo beveik 10 proc. - dirbti į kitas Europos šalis išvyko 475 kvalifikuoti laivų korpusų montuotojai, suvirintojų. LLSRA vadovo Algirdo Renkausko teigimu, anksčiau tik iš valstybinių užsakymų gyvenusi Norvegijos laivų remonto ir statybos pramonė atsigavo, kai į tenykštes įmones ėmė plūsti kvalifikuota darbo jėga iš Lietuvos. Vis daugiau Klaipėdoje išugdytų specialistų išvažiuoja dirbti į Latviją. Lietuviai išskėstomis rankomis sutinkami šalia Liepojos veikiančioje buvusioje karinėje laivų remonto gamykloje "Toksmare".

Registruotas nedarbo lygis Lietuvoje šių metų vasarį buvo 4 proc. - 0.1 procentinio punkto mažesnis nei sausį ir 2.1 proc. mažesnis nei pernai vasario mėnesį. Šiemet kovo 1-ąją teritorinėse darbo biržose buvo užregistruota 85.2 tūkst. bedarbių, arba 2.7 proc. (2.4 tūkst.) mažiau nei prieš mėnesį, o per metus bedarbių skaičius sumažėjo 42.4 tūkst., arba 33 proc., pranešė Lietuvos darbo birža.

Kovo 1 dieną daugiausiai darbingo amžiaus gyventojų užregistruota bedarbiais buvo Ignalinos (11.8 proc.) ir Akmenės (11 proc.) rajonų bei Druskininkų (9.5 proc.) savivaldybėse, o mažiausiai bedarbių - Elektrėnų (1.1 proc.), Trakų (1.3 proc.) ir Kretingos rajonų (2.1 proc.) bei Šiaulių (2.1 proc.) savivaldybėse. Tarp didžiausių šalies miestų didžiausias nedarbas buvo Panevėžyje - 3.2 procento. Vilniuje nedarbo lygis sudarė 2.3 proc., Klaipėdoje - 3.1 proc., o Kaune - 2.5 procento.

Vasario mėnesį teritorinėse darbo biržose buvo registruota 13,5 tūkst. laisvų darbo vietų. Darbo jėgos pasiūla, palyginti su sausiu, sumažėjo ketvirtadaliu - per mėnesį į teritorines darbo biržas kreipėsi 12.5 tūkst. bedarbių. Per du šių metų mėnesius, Darbo biržai tarpininkaujant, buvo įdarbinta 15.1 tūkst. ieškančių darbo asmenų, o į aktyvias darbo rinkos programas nukreipta 17.1 tūkst. asmenų.

Lietuvos darbo birža prognozuoja, kad vidutinis metinis bedarbių santykis su darbingo amžiaus gyventojais 2006 metais bus 4-4.5 procento. 2005 metais vidutinis metinis registruotas nedarbas buvo 4.8 proc. - 2 proc. punktais mažesnis nei 2004.

Molėtiškiai pensininkai Albina ir Algirdas Šiukščiai prislėgti. Jie neteko Ispanijoje uždarbiavusio sūnaus - 42 metų literatūros mokslininko Vyganto Šiukščiaus. Negana to, į Lietuvą negriš ir jo palaikai. Į Ispaniją skinti apelsinų išvykęs mokslininkas ten liks amžiams. V.Šiukščius į Ispaniją išvyko pernai spalio 19 dieną. Tuomet jau buvo bedarbis. 2005 metų liepos 4 dieną jis buvo atleistas iš Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto. "Nors mus baugino skandalingi jo gyvenimo etapai, bet kaip bendradarbi mes jį gerbėme ir mylėjome",- sakė instituto šiuolaikinės literatūros skyriaus vadovė Jūratė Sprindytė.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

IRAKO MASINIO NAIKINIMO GINKLUS SLAPTA IŠSIVEŽĖ RUSAI?

JAV generolas John A. Shaw, anksčiau Pentagono ėjęs gynybos pasekretorio pavaduotojo pareigas, praėjusį mėnesį pareiškė, jog Rusijos specialiosios tarnybos prieš pat JAV invaziją į Iraką slapta išvežė Irake buvusius masinio naikinimo ginklus, remdamasis dienraščiu *Kommersant*, rašo naujienų tinklalapis *Newsru.com*.

Pasak generolo, aktyvus šios operacijos dalyvis buvo dabartinis Rusijos prekybos ir pramonės rūmų vadovas Jevgenij Primakov, o išsiaiškinti "rusų pėdsaką" slaptų ginklų dingimo istorijoje amerikiečių žvalgybai padėjo Didžiosios Britanijos ir Ukrainos žvalgai bei diplomatai.

Tokį sensacingą pareiškimą jis padarė Žvalgybos tarnybų viršūnių konferencijoje, vykusioje vasario 17-18 dieną Aleksandrijos mieste netoli Vašingtono.

Pasak J.Shaw, išvadą, kad JAV nerado masinio naikinimo ginklo (MNG) ne todėl, kad jo

JAV prez. George Bush pirmą kartą apsilankė Afganistane ir bendroje spaudos konferencijoje kartu su prez. Hamid Karzai atsakė į žurnalistų klausimus.

A/F/P

ten nebuvo, o todėl, kad prieš pat karą jį išvežė Rusijos specialiosios tarnybos, jis padaręs po nepriklausomo tyrimo, pradėto Bagdade netrukus po Saddam Hussein režimo žlugimo.

Generolui J.Shaw MNG dingimo aplinkybes tirti padėjo britų žvalgybos MI-6 vadovas,

aukštas Ukrainos pareigūnas, artimas prieš metus mirusiam tuometiniam EBSO atstovui Ukrainoje David Nichol, buvęs Britanijos ambasadorius Kijeve Julian Walker, kuris anksčiau vadovavo britų diplomatinėms misijoms Katare ir Irake, ir buvęs Ukrainos karo atašė Vašingtone Igor Smeško. *Delfi*

M. GORBAČIOV LAIMINGAS, KAD VADOVAVO RUSIJAI

Buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas Michail Gorbachiov, kuris kovo 2 d. šventė 75-metį, savo likimą vadina laimingu, o didžiausias viso gyvenimo laimėjimas, pasak jo, buvo tai, kad jam pavyko vadovauti šaliai didelių permainų laikotarpiu. "Man ir mano vienminčiams teko neįtikėtina galimybė vadovauti didžiulei šaliai didžiulių permainų laikotarpiu. Ir gerai, kad mums užteko drąsos ir jėgų tam ryžtis", - sakė M. Gorbachiov interviu laikraščiui *Izvestija*.

"Didžiuojuosi tuo, kad man pavyko duoti šaliai galimybę išlaikyti demokratijos ir viešumo išbandymą. Šis egzaminas iš karto parodė, kas yra kas, ir realiai išstūmė iš visuomenės

tuos, kuriuos ji jau seniai atmetė", - pažymėjo buvęs prezidentas, pabrėžęs, jog yra laimingas, kad "išgyveno iki 1989 metų, kai šalyje įvyko pirmieji konkurencingi, sąžiningi rinkimai".

"Impulsą, gautą tada, Rusija jaučia iki šiol", - konstatavo jis.

M.Gorbachiov priminė, kad "apskritai visada buvo realistas" ir "nesiūlė niekam greito rojaus". Jis taip pat prisipažino, jog "tikėjo, kad socialistinė sistema toli gražu neišsėmė visų savo galimybių, kurias turėjo atskleisti spartinimas".

"Tikėjau, kad viešumas gali pažadinti žmonių aktyvumą ir kūrybingumą ir sudaryti sąlygas kontroliuoti nomenklatūrą ir partokratiją", - sakė buvęs

Taiwan prezidentas Chen Shui-bian rodo oficialų dokumentą, kuriuo jis panaikino Tautinės susijungimo tarybos nustatytas gaires su komunistine Kinija. Kinijos prezidentas Hu Jintao į tai reagavo, sakydamas, jog tai "labai provokuojantis ir pavojingas žingsnis, jei Tawanas nori būti nepriklausoma valstybė. Mes niekada neleisime, kad Taiwanas būtų atskira laisva valstybė". Taiwano toks sprendimas nepatiko ir JAV Valstybės departamentui.

SSRS vadovas. Jis pranešė, kad visada siekė eiti link to, kas dabar vadinama socialdemokratija.

"Jegor Ligačiov - mano didelis draugas, su kuriuo mes politiniu požiūriu išsiskyrėme, bet žmogiškų santykių nepraradome, - kartą sakė: "Neįžvelgėme mes, kad Gorbachiov - socialdemokratas!...", - sakė buvęs SSRS prezidentas.

Atsakydamas į klausimą, kokią norėtų matyti Rusiją savo vaikaitėms, M.Gorbachiov pažymėjo: "Labai noriu, kad joms ir apskritai visiems Rusija būtų patogi vieta gyventi: rami, žmogiška, politiškai ir ekonomiškai pastovi... Toks kraštas, kur būtų galima ir laisvai kvėpuoti, ir kalbėti, ir priimti sprendimus". "Noriu, kad šalis būtų atvira ir pagaliau atsikratytų stalinizmo", - sakė jis. *Delfi*

PALESTINIEČIŲ TERITORIOSE VEIKIA "AL QAEDA"

Palestinos savivaldos prezidentas Mahmoud Abbas pareiškė turįs informacijos, kad palestiniečių savivaldos teritorijose veikia "al Qaeda".

"Esama žinių apie tam tikrą šios teroristinės grupuotės veiklą Gazos Ruože ir Vakarų Krante", - sakė M.Abbasas interviu, kurį išspausdino arabų laikraštis "Al Hayat". Jis dar pažymėjo, kad tokia informacija, kurią pateikė žvalgybos tarnyba prieš tris dienas, gauta pirmą kartą. *Delfi*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

RUSIJOS DOKUMENTAS PRIEŠ
BALTIJOS VALSTYBES

Ne kartą rašėme, kad didėja Lietuvai spaudimas iš Rytų. Lietuviai vaizduojami rusų priešais, kuriems esą nesvarbūs geri kaimyniški ryšiai.

Šių metų Rusijos valstybės biudžete paskirtas beveik milijardas rublių, “demokratijai pačioje Rusijoje ir artimajame užsienyje plėsti”. Rusiškajai “demokratijai” pinigų negailima. Ypač propagandai prieš Baltijos valstybes. Neseniai Europos Sąjungos įstaigose buvo platinamas laiškas, kuriame rašoma, kad Lietuvą valdo “korumpuotas klanas”. Tą pamflėtą Rusijoje net ištiesai perspausdino tam tikros rūšies spauda, kad jam būtų skiriamas rusų dėmesys ir kad į jį atkreiptų dėmesį tarptautiniai sluoksniai. Tuo sudaromas neigiamas vaizdas apie Lietuvą, jei ją valdo korupcijai vadovaujantys šaltiniai, tai, ar galima ja pasitikėti ir investuoti savo pinigus. Lietuvoje politikai mano, kad iš tų paskirtų Dūmos pinigų, nemaža gauna ir vienas komercinės televizijos kanalas ir net du laikraščiai. Vieną jų žinome, kad parašė straipsnį, kuriame tvirtina, jog lietuviai savo iniciatyva pradėjo žudyti žydus dar prieš 1941 metų birželio 22-ąją dieną. O kitas laikraštis – vis kursto antisemitines nuotaikas žmonių tarpe. Visa tai sutampa su Rusijos užsienio reikalų ministerijos pranešimu Valstybės Dūmai, kuriame nurodomos priemonės ir būdai, kaip reikia diskredituoti Baltijos valstybių politiką.

Žiniasklaidai pateko Kremliaus paruoštas memorandumas, pavadintas “Ar gerai Rusijos vyriausybė gina savo tautinius reikalus? Aktyvių veiksmų Baltijos kraštuose būtinybė ir galimybė”. Dokumente įsakyta, kad “Rusijos tautiniai interesai Baltijos valstybėse turi būti ne trumpalaikiai uždaviniai, bet amžini Rusijos tikslai Šiaurės vakaruose”. Tad padedama tiems asmenims, kurie savo versle ir visuomeninėje veikloje pritaria ir yra lojalūs Rusijai, jų teisės ginamos, teikiama politinė, teisinė ir kultūrinė parama rusų diasporai ir visiems buvusios SSRS piliečiams, nes to reikalauja Rusijos, kaip SSRS teisių ir pareigų perėmėjos, statusas”. Dūma patvirtino tą memorandumą – po to prasidėjo Baltijos politikų diskreditavimas ir tikras informacinis karas.

Prieš Baltijos valstybes Kremlius veda savo propagandą visuose Rusijos valdžios sluoksniuose. Skubiai perrašyti mokykliniai istorijos vadovėliai. Juose neteisingai dėstomas Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės kelias, pabrėžiant, kad Latvija ir Estija iki pat dvidešimtojo amžiaus neturėjo savo valstybingumo – gavo tik kai buvo Sovietų Sąjungos pavergtos. Priėmus tą memorandumą, Rusijos prezidentas specialiu dekretu įsteigė Kultūrinių ryšių su užsienio kraštais valdybą, kurios paskirtis Baltijos valstybėse. Tai valdybai vadovauja Modest Kolerov, kurį interneto svetainė “Gazeta.ru” taip apibūdina: “M. Kolerov Kremliaus administracijoje yra atsakingas ne tik už kai kurių buvusių sovietinių respublikų diskreditavimą tarptautinėje plotmėje, bet ir už kovą su “oranžinėmis revoliucijomis” Maskvai ištikimose NVS šalyse”. Kai visa tai dabar žinome, ar begali būti nuostabu, kokia žiauri propagandinė informacija vyksta Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje prieš tų valstybių nepriklausomybes.

S. Tūbėnas

LIETUVOS INICIATYVA PRIEŠ DUJOTIEKĮ
BALTIJOS DUGNU DAR NEPALAIDOTA

Lietuvos iniciatyva priimti rezoliuciją dėl dujotiekio Baltijos jūroje grėsmės šiemet įvardyta tarp Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (ETPA) prioritetų aplinkosaugos politikoje.

Vasario 28 d. Paryžiuje posėdžiavęs ETPA Aplinkosaugos, žemės ūkio ir regionų reikalų komitetas pasmerkė Asamblėjos biuro bandymus “palaidoti” Lietuvos pasiūlymą rengti rezoliuciją dėl galimos grėsmės Baltijos jūros ekosistamai, informavo komitete Lietuvai atstovaujantis parlamentaras Gediminas Jakavonis.

Pasak G.Jakavonio, Aplinkosaugos, žemės ūkio ir regionų reikalų komiteto pirmininkas Walter Schimed įpareigotas ETPA biurui perduoti griežtą Asamblėjos parlamentarų poziciją dėl Lietuvos iniciatyvos rengti specialią rezoliuciją dėl palaidoto cheminio ginklo.

"Komiteto narius papiktino užkulisiniai ETPA biuro veiks-

mai, kuriais buvo bandoma Lietuvai ir visoms aplink Baltijos jūrą esančioms valstybėms svarbų klausimą *‘palaidoti’* biurokratiniuose biuro stalčiuose”,- išplatintame pranešime cituojamas rezoliucijos dėl Baltijos jūros saugumo iniciatorius G.Jakavonis.

Pernai rudenį Rusija ir Vokietija pasirašė susitarimą dėl dujotiekio tiesimo Baltijos jūros dugnu. Tačiau Baltijos šalys nuogastauja, jog dujotiekis gali pažeisti jūros dugne jau pusę amžiaus dūlančio cheminio ginklo kapavietes.

Pernai Lietuva ETPA inicijavo rezoliuciją dėl dujotiekio grėsmės Baltijos jūros ekosistamai, kurią savo parašais parėmė 24 parlamentariai, atstovaujantys 14 valstybių. Tuo tarpu Vokietijos delegacijos nariai atsisakė paremti šią rezoliuciją.

Lietuvos aplinkosaugininkai teigia, kad šio dujotiekio tiesimas sukels pavojų gamtai, ypač, jeigu bus paliesti pusę amžiaus jūros dugne dūlantys

cheminiai ginklai.

Lietuvos aplinkosaugininkai mano, kad tiesiant dujotiekį iškyla reali grėsmė "užlipti" ant čia nuo Antrojo pasaulinio karo laikų palaidoto cheminio ginklo, kurio kapi-nynai išmėtyti po visą Baltijos jūrą. Įvairių šalių mokslininkai iki šiol nesutarė, ar 60 metų po vandeniui išbuvę ginklai su cheminiu užtaisu vis dar pavojingi, tačiau mano, kad ekologinės nelaimės grėsmė tebėra didelė. Iškart po Antrojo pasaulinio karo nacių Vokietiją nugalėjusios SSRS ir jos sąjungininkės Baltijos jūroje nuskaudino apie kelis tūkstančius tonų bombų ir artilerijos sviedinių su cheminiais užtaisais.

1993 metais Helsinkio komisija sukūrė specialią darbo grupę dėl Cheminio ginklo sąvartynų Baltijos jūroje, kurios išvadose buvo akcentuojama šių sąvartynų galima grėsmė Baltijos jūros ekosistamai dėl intensyvios žvejybos ir parengtos rekomendacijos žvejams.

LGITIC

LATVIJA ATSIIMA IŠ V. PUTIN SANATORIJĄ

Latvijos valdžia ketina atimti iš Rusijos prezidento reikalų valdybos sanatoriją "Jantarnij bereg", užimančią 19 hektarų plotą Kemerių nacionaliniame parke netoli Jūrmalos.

Pasak Latvijos teisingumo ministrės Solvitos Abuoltinios, "nėra teisėto pagrindo įregistruoti sanatoriją Latvijos Žemės knygoje, kaip Rusijos prezidento administracijos turtą".

Kaip rašo Rusijos laikraštis *Gazeta*, vyriausybės posėdyje vasario 28 dieną S.Abuoltinia pranešė, kad Maskva įrašė objektą į Latvijos Respublikos Žemės knygą neteisėtai, nes žemė po ja užregistruota Latvijos finansų ministerijos vardu. Savo ruožtu Latvijos užsienio reikalų ministras Antis Pabrikas pareiškė, kad "sanatorija yra Latvijos turtas, ir taip turi būti". Dar kartą ištirti bylą pavesta Latvijos prokuratūrai.

Kaip rašo Latvijos laikraštis *Diena*, Latvijos ministras pirmininkas Aigaras Kalvytis nemano, kad ginčas dėl turto teisių į šią Jūrmalos sanatoriją gali turėti įtakos santykiams su Rusija. Jis patvirtino, kad "jokių signalų iš Rusijos dėl to kol kas negauta. Sprendimas įtraukti sanatorijos pastatus į Žemės knygą buvo priimtas prieš 10 metų.

Širdies ligomis sergančių ligonių reabilitavimo kompleksas, "Jantarnij bereg" buvo

pastatytas 1972 metais kopų zonoje už 35 km nuo Rygos ir net po Latvijos nepriklausomybės atkūrimo tebebuvo Rusijos gyventojų, tarp jų karinių pensininkų, poilsio centras.

Pasak komplekso direktoriaus Viktoro Danilocho, "sanatorijos žemė, kaip ir žemė po juo, visada priklausė Rusijai". 2004 metais Žemės knygoje padarytas atitinkamas įrašas apie tai, todėl mes esame čia visiškai teisėtai, kaip ir daugelis kitų įstaigų Jūrmaloje, kurios yra ne Latvijos nuosavybė", - aiškino sanatorijos direktorius.

Ekspertų nuomone, kadangi nėra tarpvalstybinio susitarimo dėl sanatorijos "Jantarnij bereg" statuso, Ryga iš tikrųjų gali "atimti" sanatoriją iš Rusijos. Tačiau Rusija tuomet savo ruožtu gali atsisakyti išnuomoti Rygai viešbučio "Talava" pastatą, esantį Latvijos ambasadų teritorijoje Maskvoje. *Delfi*

(Atkelta iš 1 psl.)

SUMUŠTAS...

padaryti.

Vidaus reikalų darbuotojai neįleido į Laisvės aikštę grupės piliečių, atėjusių susitikti su kandidatu į prezidentus. Aikštė buvo visiškai blokuota.

Tuomet renginio organizatoriai pranešė, kad susitikimas vyks prie Sporto rūmų, kur visi ir patraukė. Milicininkai su šalmiais ir skydais visiškai blokavo visą Nugalėtojų prospektą ir neleido akcijos dalyvių į numatytą susitikimo su A.Milinkevičium vietą. *Delfi*

(Atkelta iš 1 psl.)

SSSR ĮSAKĖ...

šio pasikėsimo nusprendė pernai, kai popiežius prieš mirtį apie tai parašė savo paskutinėje knygoje.

Joje Jonas Paulius II rašė esąs įsitikinęs, kad pasikėsinimas nebuvo M.A.Agca iniciatyva ir kad "kažkas kitas jį suorganizavo, kažkas kitas užsakė".

P.Guzzanti naujienų agentūrai *Reuters* teigė, kad komisija išklausė Italijos ir kitų šalių tyrėjų, kurie aiškinosi tiek šio pasikėsimo, tiek kitų politinio pobūdžio nusikaltimų atvejus, įvykdytus Europoje šaltojo karo metais, parodymus.

Anot jo, komisija turėjo nuotraukų, įrodančių, kad 1986 metais teisme dėl sąmokslų išteisintas bulgaras Sergej Antonov buvo kartu su M.A.Agca Šv. Petro aikštėje tuo metu, kai įvyko pasikėsimas į popiežių.

"Pateikėme šias nuotraukas dviem nepriklausomiems ekspertams, kurie, išanalizavę jas kompiuteriais, abu priėjo prie išvados, kad tas vyras buvo Antonov, nors jis tvirtino tuo metu buvęs darbe", - sakė P.Guzzanti. Šios nuotraukos nėra naujos. Pirmą kartą jos pasirodė dar praėjusio amžiaus devintajame dešimtmetyje, tačiau tąkart S.Anotonov advokatai tvirtino, jog vyras, žiūrintis, kaip šaunama į popiežių, tebuvo į jų ginamąjį panašus turistas.

Delfi

Lietuvos valstybės prezidentas V. Adamkus Sandraugos klube susitiko su Kanberos lietuvių bendruomene Australijoje.

www.president.lt

NEIŠDUOKIME PATYS SAVE!

Europarlamentaras Vytautas Landsbergis nesutinka su Lietuvos politologų siūloma "pragmatišku" požiūriu kuriam laikui Rusijai nepriminti sovietų okupacijos fakto. Europarlamentaras sutinka su politologų įžvalga, jog Rusija, demonstruodama ypatingą palankumą Vidurio Europai, taip bando marginalizuoti aktyviai besireiškiančias Baltijos šalis ir Lenkiją.

Tačiau, europarlamentaro nuomone, nederėtų, kaip siūlo politologai, kuriam laikui nutylėti okupacijos faktą ir ieškoti "pragmatinių bendradarbiavimo kryptų" su Rusija.

"Pasirodę mūsų politologų pastebėjimai, kad Rusija siekia izoliuoti Baltijos šalis nuo likusios Vidurio Europos, yra pagrįsti, įžvalgūs. To negaliu pasakyti apie kažkokį siūlomą "pragmatizmą", maždaug nutylėti apie okupaciją ir leisti imperijai netramdomai kraipyti istoriją", - išplatintame pareiškime cituojamas V.Landsbergis.

"Taip išduotume patys save, ne tik atkurtos valstybės teises, bet ir garbę, ir tapatybę", - sako europarlamentaras, pirmasis faktinis Lietuvos vadovas po nepriklausomybės atkūrimo.

Šią savaitę Čekijoje ir Vengrijoje viešintis Rusijos prezidentas Vladimir Putin Budapešte pareiškė apgailestaujęs ir jaučias "moralinę atsakomybę" už 1956 ir 1968 metų įvykius, kuomet Sovietų Sąjungos armija numalšino demokratinius sukilimus Vengrijoje ir tuometinėje Čekoslovakijoje.

Rusija iki šiol atsisako pamerkti Baltijos šalių sovietinės okupacijos faktą, o V.Putin tapus Rusijos prezidentu, pradėta teigti, esą Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija ir aneksija buvo savanoriškas prisijungimas prie Sovietų Sąjungos.

Lietuvos politologai teigia nemana, kad šiuo metu šaliai reikėtų garsiai priminti didžiąjį kaimynę apie okupaciją ir siūlo verčiau pamąstyti, kaip reikia elgtis, kai atsiprašydama buvusio socialistinio bloko valstybių už Sovietų Sąjungos padarytas skriaudas, jos teisių perėmėja - Rusija taip gerina santykius su šiomis šalimis bei tuo pačiu bando izoliuoti Baltijos šalis bei Lenkiją nuo likusios Europos.

Politologas ir istorikas Česlovas Laurinavičius teigė nemanantis, jog būtų veiksminga, jei Lietuva ir vėl primintų apie okupacijos faktą. "Aš abejoju ar tai būtų veiksminga, kaip tik - priešingai. Vengrai šito nereikalavo ir jie šiuo atveju pasiekė daugiau. Jų politika Rusijos atžvilgiu yra žymiai santūresnė nei mūsų. Bet ir jų sąlytis su Rusija visai kitoks nei mūsų. Vienareikšmiško atsakymo negali būti", - kalbėjo jis.

Č.Laurinavičiui pritaria ir Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius Raimundas Lopata, kuris teigia, jog kalbėjimas apie okupaciją dabar tik pablogintų santykius su Rusija, kuriuose pastaruoju metu ir be to jaučiama įtampa.

"Bandymas priminti apie

okupaciją tokioje situacijoje, galėtų būti Rusijos panaudotas atvirkštiniam procesui - užtikrinant konfrontaciją. Kitaip tariant, būtų palaikytas kaip dar vienas neva tai Baltijos šalių, ar Lietuvos bandymas erzinti kaimyną. Ypač tokioje situacijoje, kuomet tam tikra įtampėlė santykiuose ir vėl išryškėjo" - kalbėjo jis bei priminė, kad dar Lietuvos ambasadoriaus Maskvoje buvo iškviestas į Rusijos užsienio reikalų ministeriją bei turėjo išklausyti priekaištų dėl Lietuvos pareiškimo apie Rusijos ir Gruzijos santykius.

Č.Laurinavičius mano, kad Rusija ėmė speisti Baltijos šalis į kampą. "Rusija akivaizdžiai mus varo į kampą. Ji turi gerus santykius praktiškai su visa Europa, galų gale ir su pasauliu, išskyrus tą Rytų ir Vidurio Europos zoną, kuri kažkada buvo jos erdvėje. O dabar jinau jau gerina santykius ir su Vidurio Europos šalimis - Vengrija, Austrija. Ir Čekija su Slovakija bus, matyt, įtrauktos į gero bendradarbiavimo lygmenį, ir tokiu būdu liks kompanija - Lenkija ir trys Baltijos valstybės. Be to, Suomija su Rusija yra pakankamai geruose santykiuose. Čia yra didelis pavojus. Mus varo į kampą ir neaišku, kur čia tikrosios priežastys", - perspėjo politologas.

Jis mano, kad Lietuva turėtų pagalvoti, kaip elgtis racionaliai, o ne vadovautis viena ar kita idėja.

"Man atrodo, kad mūsų politika - irgi ne visiškai subalansuota. Mes turėtumėme labiau atsižvelgti į pasaulį, į esamus santykius ir labiau jausti pulsą, o ne vadovautis viena ar kita nustverta idėja, tegul ir labai gražia", - teigė Č.Laurinavičius. Tokios pat nuomonės laikosi ir R.Lopata.

LGITIC

SKOLININKAI UŽSIENYJE NEBEPASISLĖPS

Anglijoje, Airijoje, Ispanijoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje gyvenantis lietuvis, tėvynėje palikęs nesumokėtų mokesčių kraitį, vieną dieną gali sulaukti nemalonaus svečio - antstolio. Lietuvos antstolių rūmų valdytoja Asta Astrauskienė pranešė, kad dabar finansiniai išipareigojimai skolininkus pasieks ir užsienyje, rašo dienraštis *Lietuvos žinios*.

Užsienyje gyvenančių skolininkų nelaimei, už antstolių paslaugas jiems tektų sumokėti tos valstybės, kurioje vyksta išieškojimas, įkainiais. O jie daugelyje valstybių gerokai didesni negu Lietuvoje.

"Sodros" Komunikacijos skyriaus vyriausioji specialistė Aurelija Juodytė teigė, kad individualios įmonės šių metų sausio 1 dieną "Sodros" biudžetui buvo skolingos 48,7 mln. litų. Tiek skolingi 18,8 tūkst. privačių įmonių savininkai.

Pasak A. Juodytės, būtent šiuos skolininkus "Sodrai" sunkiausia rasti, nes jie vienur įregistruoja įmonę, kitur persikelia, vėliau teisinasi negavę laiškų ir įspėjimų.

Spalį priimtas specialus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas suteikė galimybę ES šalims senbuvėms ir naujokėms išieškojimo procedūras

vykdyti visose Bendrijai priklausančiose šalyse, išskyrus Daniją.

Lietuvos teismui išdavus Europos vykdomąjį raštą, kitų ES valstybių teismams nebereikės šio rašto patvirtinti, ar leisti vykdyti. Reglamentas nurodo, kad "valstybėje narėje išduotas Europos vykdomasis raštas kitose valstybėse turi būti pripažįstamas ir vykdomas".

Vienintelė sąlyga Europos vykdomajam raštui išduoti - skolininkai turėjo būti tinkamai informuoti apie teismo procesą ir nebūti pareiškę prieštaravimų. Pasak A. Astrauskienės, jei užsienyje gyvenantis asmuo gavo kvietimą į teismą, bet jame neapsilankė, laikoma, kad jis žinojo apie teismo procesą ir jam neprieštaravo.

Antstolių rūmų valdytojos tvirtinimu, jau buvo atvejų, kai Europos vykdomuoju raštu pasinaudota išieškant emigravusių lietuvių tėvynėje paliktas skolas.

Pasak A. Astrauskienės, 2005 metais Lietuvos antstoliams "Sodra" pateikė 9 tūkst. vykdomųjų bylų. Iš viso antstoliai pernai mėgino į "Sodros" biudžetą išieškoti 79 mln. litų skolų, išieškojo 5 mln. litų.

LGITIC

KALINYS AIŠKINA, KAIP PRARADO MILIJONUS

Beveik dvejus metus JAV kalėjime laikomas buvęs praejusiame dešimtmetyje bankrutavusio ir milijonus indėlių gyventojams negrąžinusio EBSW koncerno prezidentas Gintaras Petrikas tvirtina EBSW mokėjus atlyginimus keliems aukštiesiems valstybės pareigūnams, rašo dienraštis *Lietuvos rytas*. G.Petrikio teigimu, koncernas šalies bankuose įsitvirtino todėl, kad dėl įtakos bankams susikirto jo ir kai kurių tuo metu valdžioje buvusių žmonių interesai. "Būtent dėl to nepasidalijimo ir prasidėjo EBSW žlugimas, - teigė G.Petrikas.

Jis pripažino, kad buvęs Lietuvos banko vadovas Romualdas Visokavičius, prieštaravęs, kad EBSW privatizuotų Valstybinį komercinį banką bei kitus bankus, EBSW trukdė. G.Petrikio teigimu, Lietuvos banko valdyba pati pasiūlė EBSW įsigyti Valstybinio komercinio banko akcijų. "R.Visokavičius visaip bandė sutrukdyti mums įsigyti Valstybinį komercinį banką. Tad teko jį pašalinti. Mes iš tiesų inicijavome jam baudžiamąją bylą - tai tapo pagrindiniu argumentu atleisti R.Visokavičių", - sakė G.Petrikas. Jis pripažįsta, kad vietoj R.Visokavičiaus

Lietuvos banko valdybos pirmininku tapęs Kazys Ratkevičius buvo EBSW žmogus. Kaip ir buvęs EBSW tarybos narys dabartinis Kauno viešbučio "Takioji Neris" generalinis direktorius Sigitas Godelis.

Tačiau tai buvę ne vieninteliai aukšti pareigūnas, kuriems EBSW mokėjusi pinigų.

Pasak G.Petrikio, EBSW etatinis darbuotojas buvo dabartinis Lietuvos banko vadovas Reinoldijus Šarkinas, prieš dešimtmetį buvęs finansų ministro pavaduotoju ir Valstybinio komercinio banko akcininkų susirinkimuose atstovavo valstybei priklausančioms banko akcijoms. Jis taip pat pripažįsta, kad pagrindinius sprendimus priimdavo ne K.Ratkevičius ir ne R.Šarkinas, o tuometis premjeras Adolfas Šleževičius, su kuriuo G.Petrikas teigia bendradarbiavęs visais lygiais.

A.Šleževičius, anot G.Petrikio, kelis kartus prašė, kad sutiktų į bankų privatizaciją įleisti jo žmones. G.Petrikio paminėti asmenys - R.Šarkinas, K.Ratkevičius, A.Šleževičius, S.Godelis buvo iškviesti į EBSW problemas tyrusią laikinąją Seimo komisiją ir ten davė parodymus. Jie neigė vykdę užsakymus ar gavę pinigų. **LGITIC**

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

SAVA VALSTYBĖ, AR SUGEBAME JA DŽIAUGTIS, PAGERBTI?

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras
dr. Leonas Milčius

Reikšmingos dabartinės mūsų dienos. Ką tik paminėjome Vasario 16-ąją, po geros savaitės ir Kovo 11-oji – mūsų valstybės, jos nepriklausomybės atkūrimo šventės. Baigėsi 20-oji žiemos olimpiada Turine. Kiek daug gražių progų ne tik pasijusti tikru, pasaulyje pripažintos ir gerbiamos valstybės piliečiu, bet ir pasidžiaugti laisvos Lietuvos teikiamomis galimybėmis bei laisvėmis minėti ir didžiuotis savo istorija, savo kultūra, savo iškiliais žmonėmis, sportininkais. Apie tai, ką anksčiau tik svajojome, ir tai tik labai artimų žmonių rate, šiandien tapo lyg ir būtina realybe, vos ne kasdienybe.

Neįvertindami esamo laiko, nemokėdami pasidžiaugti išskirtinai šviesiomis, reikšmingomis dienomis, mes lyg išduodame ne tik save, bet ir savo protėvius, savo tėvus, kurie su mažu vos 20 metų tarpukario laikotarpiu, beveik 200 metų būdami carinės ar sovietinės Rusijos priespaudoje, gal tik ir gyveno vaikų viltimi jiems kažkada gyventi jau visai kitokioje, laisvoje valstybėje. Anksčiau dažnai pagalvodavome, kodėl, ar tikrai tais 1940-aisiais metais nei kiek nebuvo galima pasipriešinti, nebuvo galima išlaikyti aiškaus ryžto nors simboliškai atmesti sovietų valdžios ultimatumus? Tad ir šiandien, ar suprantame atsakomybę dėl ateities, kad mūsų vaikaičiams vėl netektų atsakinėti į panašius klausimus? Tokius retorinius klausimus keliu tik todėl, kad vertindami savo dabartį, dažniausiai tik savo būtį, nepaliktume tik savo kieme, savo neišspręstų klausimų, nesėkmių, nepasitenkinimo kamuolyje.

Be daugelių dalykų, matyt, mes taip pat dar turėtume mokytis džiaugtis, didžiuotis savo tauta, savo valstybe. Sako, kas nemoka mylėti savęs, tas nemokės mylėti ir kitų. Mylėti savo tautą, savo valstybę, tai nereiškia ją iškelti virš kitų,

žeminti ar niekinti kitas tautas. Mylėti – tai būnant ar gyvenant bet kur ir bet kokiomis sąlygomis, stengtis jos nepamiršti, stengtis laikyti širdyje ir jei ne kasdien, tai nors kada jai atiduoti nors dalelę savęs, savo rankų, savo gabumų, savo atminties. Ir nereikia galvoti, kad Tėvynės meilė ateina iš pačios žmonių prigimties, ar kaip atlyginimas už gerą, patogų, sotų gyvenimą. Ne, jokių būdu ne. Ji ateina iš žmogaus savęs suvokimo savo valstybėje, iš savęs suvokimo savo tėvų, senolių, gimtinės atmintyje, iš savęs suvokimo tarp visų žmonių, pagaliau iš žmogaus sielos gilumo, jos grožio.

Ar galima išmokti, ar išmokinti Tėvynės meilės? Manau, kad taip. Tik nereikia tikėtis, kad vaisiai prinoks labai greitai. Gal kartais tik po daugelių dešimtmečių mes pajusime, kaip stipriai, kaip jautriai ją mylime. Ir tada bus gerai, labai gerai. Bet mokytis ir mokyt turime visada, nes neaišku, kuri pamoka bus pati geriausia, įsimintiniausia. Tikriausiai nesitikime, kad vaikai nuoširdžiai mylės tėvus, jei tėvas ar motina nuolat ir nuolat vienas kitą juodins, priekaištaus, stengsis rodyti koks jis arba ji yra negera, nevalyva, neprotinga, apsilėidusi. Lygiai taip pat bus ir savo kita motina – Tauta, Valstybe. Jeigu patys ją niekinsime, rodysime ir kalbėsime, kokia ji bloga, nesaugi, vargana, purvina, netvarkoma, argi galima tikėtis, kad mūsų vaikai, mūsų valstybę tikrai mylės? Tad meilė, pagarba savo valstybei turi ateiti ne tik iš šeimos, tėvų, mokyklos, bet ir iš pačios valstybės, jos vadovų, visų valstybinių institucijų. Pagaliau be valstybinės ekonomikos, saugumo, užsienio, aplinkos ir kitų politikų, privalo būti ir savo valstybės garbės, jos prestižo, patriotizmo politika. Tik deja, deja, kaip jos dar šiandien trūksta. Politinės partijos jeigu ir pakalba apie meilę, rūpi-

nimasi savo Tėvyne, tai tik prieš rinkimus.

Dar prieš Vasario 16-ąją, sutinku iš Raudondvario gimnazijos į namus einančius du mokinukus. Gal penktokai, o gal ir septintokai? Eina ir taip gražiai bei garsiai dainuoja: Tu uždaryk mane Tėvyne savyje, kaip žodį, kad mirtis širdy uždaro...!“ . Pagalvojau, - va, tikrai gerą pamoką, matyt, šiandien turėjo. Ilgai ją atsimins. Gal nors dainos žodžiuose savo Tėvynę, jos meilę atrado. Gi tiek daug kelių meilė turi! Vieniems jis ateina per gražią dainą, motinos lopšinę, kitiems – Nemuno banga ar nuauksintu tėviškės beržu, dar kitiems – kapų rimtimi, užrašytos istorijos puslapiais, vėliavų šilku, tautos didvyrių, jo gynėju pasiaukojimu.

Jau po vasario 16-osios vaikščiojau po Vilnių, Gedimino prospektą ir, nors buvo apniukusi diena, gatvės grindinys, net seniai dažų nematę pastatai rodėsi tokie šviesūs, linksmi. Tai nuo trispalvių, nuo tokių šiltų, brangių spalvų. Vėl galvojau, - o kodėl, kodėl taip nepuošiami visi Lietuvos miestai, miesteliai, kaimai? Kodėl net Kauno Laisvės alėjoje jų nėra? Kodėl Lietuvos valstybinė vėliava, pagaliau pati mažiausia vėliavėlė, plakatas, netgi proginis atvirukas mūsų valstybinių švenčių dienomis tapo neįsivaizduojama retenybe, prabanga, eiliniam žmogui nepasiekiamu dalyku?

Prieš šventes į kokią parduotuvę Kaune beužeidavau, nei vienoje jokios tautinės, valstybinės atributikos nebuvo galima rasti. Tiesa, Hyper Maximoje“ buvo galima nusipirkti labai mažų ant stalo pastatomų trispalvių vėliavėlių. Tik nemačiau, kad kas jas pirkto. O ir kur pirksi, jei mažoji su mediniu koteliu kainavo 12 litų 90 centų, o su metaliniu koteliu 39 litus, 90 centų! Vėliau ėmiau teirautis, tai kaip čia yra su tomis vėliavomis, kodėl jos tokios brangios? Mano kaimynas paaiškino, kad oficialiai tautines vėliavas gamina UAB „Rodiklis“, kuriam 2004m. gruodžio mėn. 9 d. Ūkio ministerija išdavė net specialią licenciją Nr.1. Internetinėje „Rodiklio“ svetainėje tikrai nuoroda, kad be viso kitos reklaminės produkcijos jie gamina ir valstybines vėliavas. Viskas gerai, tik kaina, kaina! Nustatyto 1,0x1,7 m dydžio vėliavos kaina net 200 litų! Tuo tarpu jai pagaminti reikalingo audinio kaina, mano paskaičiavimu, sudaro vos apie 30 litų. Būk koks nori patriotas, bet negali gi pensininkas pusę mėnesinės pensijos sumokėti už vėliavą. O ar gali moksleivis nusipirkti nors 10x20 cm dydžio vėliavėlę? Žinoma, kad ne, nes

Lukiškių aikštė. Priekyje akmuo, primenantis, kad šioje vietoj bus įamžintas Nežinomojo partizano ir kovotojo už Lietuvos laivę atminimas.

Dr. Leono Milčiaus nuotr.

už ją „Rodiklis“ plėšia visą 12 litų ir dar už kotelį 14 litų. Štai ir pasibaigia visas patriotiškumas, tautiškumas ir supratimas apie valstybinių švenčių grožį.

Taip ir norisi paklausti mūsų Vyriausybės, Ūkio, Švietimo ir mokslo, Kultūros ministrų, Vidaus reikalų, pagaliau miesto ir rajonų savivaldybių, merų – Ar mūsų tautinės, valstybės simbolikos gamyba, jos propagavimas, panaudojimas jau tik vienu prekybininkų, pramogų ir minėjimų organizatorių, verslininkų „biznio“ reikalas? Kur jūsų politika, kur jūsų indėlis, kad savo tautinę vėliavą ar vėliavėlę, atviruką, plakatą galėtų įsigyti ne tik kiekviena mokykla, bet ir mokinys, ne tik seniūnija ar merija, bet ir kuklias pajamas gaunantys gyventojai? Kur ta naujoji politika, kad švenčių dienomis valstybinę vėliavą iškilmingai būtų galima pakelti ne tik prie Seimo, bet ir kiekvienoje seniūnijoje? Kiek tų „kad“ dar yra ir daugiau!

Visame Raudondvaryje, kuriame aš gyvenu, tik Kultūros centro lange puikavosi vienas gražus šventinis plakatas. Centro direktorę Violetą Visockienę už tai pagyriau ir pasiteiravau, kaip ir kur jai jį pasisekė gauti. Ir aš tokio norėčiau, gal net mūsų daugiabutį juo papuoščiau. Tik kur čia gausi, pasirodo, kad plakatėlį užsakė pas kažkokį dailininką ir už jį sumokėjo 60 litų.

Galima kalbėti ką nori ir aiškinti ką nori, bet skaudu ir bjauru, kai įvairūs UAB' ai, didieji prekybos centrai iš Nepriklausomybės, iš galimybės laisvoje valstybėje užsiimti ir vystyti savo verslą, susikrovę šimtų milijonų, o gal ir kelių milijardų vertės kapitalą, vėliau tą pačią valstybę, jos šventes, tautinę atributiką visai pamiršta. Galima stebėtis, kodėl taip žemai krito jų moralė, supratimas apie pilietiškumą, tautiškumą, kodėl taip pamiršta pareiga ir meilė savo Tėvynei. Po metų kitų jau ir rinkimai. Politinės partijos, kandidatai į Seimą, savivaldybes ir vėl kiek-

vienoje parduotuvėje kabins savo plakatus, siūlys ginti ir atstovauti lietuvišką verslą, verslininkus. Kiekviename prekybos centre, eilinėje parduotuvėje, degalinėje, visur o visur „dantis šieps“ abipusė nauda ir išskaičiavimas. Bet taip bus ir kartosis tik kas ketveri metai. Kitas, žiūrėk, rinkimų ar referendumo dieną rinkėjui ir alaus butelį už vieną centą pasiūlys. Ir visi privalės stebėtis bei girti – koks jis didelis patriotas!

Pelnytai mėtant akmenis į verslininkų daržą, negali stebėtis ir politinių partijų abejingumu. Vien parlamentinės partijos per pusmetį iš valstybės biudžeto šiais metais nusirėš virš dešimties milijonų litų. Ateis rinkimai ir ne tik miestuose, bet ir miesteliuose, kaimuose neliks tvoros ant kurios nebus prikabinta rinkiminės agitacijos plakatų, neliks pašto dėžutės į kurią nebus prigrūsta specialių laikraščių, lapelių, lankstinukų. Tad taip norisi paklausti: - **O kur jūs esate dabar**, kur būnate per valstybines šventes, kad savo partijos vardu negalite išleisti atviruko, nors menko plakatėlio ir taip pasveikinti žmones, priminti save, papuošti miestelio, kaimo? Tiesa, tomis dienomis laikraščiuose pasipila trafaretiniai sveikinimai. Gal geriau negu nieko, bet kas gi juos tokius vienodus skaito? Tik redakcijoms nauda, bet ne žmonėms.

Noriu ką nors gražiau pasveikinti, imu senus Sąjūdžio atvirukus, juos kopijuojau, ką nors naujo prirašau ir siunčiu. Gerai, kad turiu nemažą Sąjūdžio laikų asmeninį archyvą, bet labai gaila, kad iš tų gražių, širdį deginančių laikų tik tiek ir beliko.

Labai norėtusi ką nors gero, gražaus, tautiško pasiųsti užsienyje gyvenantiems lietuviams, bet taip nieko ir nerandi. Atrodo, kad greitai ateis laikas, kai trispalvę vėliavėlę, lipduką, atviruką vėl mums siųs Amerikoje, Kanadoje ar Australijoje gyvenantys draugai, artimieji.

(Nukelta į 6 psl.)

Paminklas sovietinės okupacijos aukoms atminti Aukų gatvėje, Vilniuje.

Dr. Leono Milčiaus nuotr.

IŠTIKIMASIS LF “AMBASADORIUS” V. KAMANTAS

Edvardas Šulaitis

Lietuvių fondas per daugiau negu keturis savo veiklos dešimtmečius yra turėjęs šimtus pasišventusių darbuotojų, kurie savo darbu ir užsispyrimu šią organizaciją padarė pirmaujančia išeivijoje. Jų pastangų dėka šiandien LF savo finansine parama stipriai remia lietuviškąjį jaunimą, kultūrinę bei visuomeninę veiklą ne vien tik Amerikoje, bet ir kituose kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Yra žmonių, kurie LF eilėse darbuojasi jau daugelį metų, yra ir tokių, kurie į veiklą įsijungę visai neseniai. Tačiau vieni ir kiti yra reikšmingi, nes darbuotojų niekada nėra per daug, dažniausiai jų trūksta.

Šioje vietoje kiek plačiau norisi išsitariani apie dabartinį LF Tarybos pirmininką Vytautą Kamantą, šioje organizacijoje veikiančią jau ne pirmi metai. Mane sužavėjo jo didelis noras padėti Lietuviių fondui. Ir tai jis atlieka bet koku laiku ir bet kokiomis sąlygomis.

Reikia pažymėti, kad daugiausia žmonės išvyksta atostogauti, norėdami pailsėti, pamiršti tuos darbus, kuriuos atlikdavo anksčiau savo gyvenamosiose vietose. Tačiau V. Kamantas yra išimtis: jis važiuodamas iš Grand Rapids, MI į Floridą atostogauti pasima kompiuterį ir visa kita kas reikalinga savo darbui. Jis net atostogų metu pora kartų skrenda į Čikagą, kad galėtų dalyvauti LF Tarybos posėdžiuose ir spaudos konferencijose.

Atostogaudamas Floridoje V. Kamantas visokiais būdais populiarina LF, ieško jam draugų bei rėmėjų. Čia norime supažindinti su vienu iš jo laiškų, kuris daug pasako apie jo pastangas LF naudai. Štai, kai kurios to laiško ištraukos:

Sekmadienį vasario 12d., Gražina ir aš iš ryto vežėme prof. dr. Bronių Vaškelį iš St. Pete Beach, į Daytona Beach rytinėje Floridoje, kur jis skaitė trumpą paskaitą apie Lietuvą Vasario 16 minėjime. Ten bažnyčioje vyko lietuviškos Mišios (atnašavo prelatas Jurgis Šarauskas) ir po pamaldų amerikiečių parapijos salėje buvo minėjimas, paroda ir vaišės.

Mus globojo mūsų gera pažįstama LB apylinkės pirmininkė Birutė Kožicienė, kuri praėjusiais metais buvo pakvietusi mane kalbėti, o šiais metais prašė, kad jiems nuvežčiau prof. Vaškelį.

Salėje daugiau pasikalbėjau su ten gyvenančiu LF

įgaliotiniu Algirdu Šilbjiu, jam nuvežiau šiek tiek informacijos apie LF. Prašiau, kad per Daytonos Lietuvių klubo mėnesius pietus jis daugiau pakalbėtų apie Lietuviių fondą, ypač prieš metinį LF narių suvažiavimą. Kaip supratau, jis tą padarys per balandžio mėnesio pietus, tik jam reikėtų pasiųsti iš LF raštinės informacijų, kurias galėtų dalinti susirinkusiems tautiečiams.

Toliau V. Kamantas rašė: “Kadangi turėjome vakare parvežti prof. Vaškelį namo (nes jo žmona prieš savaitę sugrįžo namo po operacijos ir jai reikalinga globa), tai ši kartą neaplinkėme ilgamečio Lietuviių fondo įgaliotinio rytinėje Floridoje ir didelio LF rėmėjo žurnalisto Jurgio Janušaičio, labai daug rašiusio apie LF. Jis jau mažai atpažįsta žmones, jau eilę metų serga ir visą laiką guli, prižiūrimas žmonos, dukros ir pagalbininkų. Jam eina 94-ti metai. Bet per minėjamą susitikime su Veronika Janušaitiene, pasikalbėjome ir per ją perdavėme LF linkėjimus jos vyrui.”

O pabaigai jis dar pridėjo: “Per tokius susitikimus įvairiose vietovėse su lietuviais išgirstu daug nuomonių ir daug klausimų apie Lietuviių fondą. Juos kelia tie žmonės, kurie svarsto, kam palikimus rašyti ir kam dabar aukoti. Aiškiai matau, kad mums reikia dažnesnio artimesnio ir tiesioginio ryšio su LF nariais. Tokie pokalbiai dar daugiau sustiprina mano nuomonę, kad mums reikia dažnesnių laiškų, bendralaiškių ir kitokių tiesioginių informacijų LF nariams. Neužtenka tų gerų žinučių “Drauge” ar spaudos konferencijos straipsnių po LF tarybos posėdžių. Vis daugiau žmonių neskaito spaudos (senesni dėl amžiaus, sveikatos, o jauni dėl kalbos, ar kitų priežasčių, skundžiasi, kad laikraščiai ateina po savaitės ar dviejų, tai daugiau neprenumeruoja), nemato LF reklamų.”

Lietuvių fondo žiniaraštis “Liepsna”

Lietuvių fondui populiarinti šiomis dienomis pasirodė naujas leidinys “Liepsna” (lietuviių ir anglų kalbomis). Tai didelio formato lapas, pilnas įvairios informacijos LF nariams ir norintiems jais tapti.

“Lietuvių fondas su pasididžiavimu nori pristatyti Jums naują žiniaraštį “Liepsna”. Liepsna simbolizuojanti šviesą ir viltį, yra Lietuviių fondo simbolis. Niūriais Sovietų

AMBASADORĖ G. DAMUŠYTĖ ČIKAGOJE

Š. m. kovo 1 d. Balzeko lietuviių kultūros muziejuje Čikagoje Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos ambasadorė ypatingiems pavedimams Gintė Damušytė susitiko su JAV lietuviių visuomene.

Pradėdamas susitikimą muziejaus prezidentas Stanley Balzekas pasidžiaugė garbingos viešnios apsilankymu bei papasakojo, kaip kilo mintis surengti šį susitikimą.

Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, pristatydamas ambasadorę, apžvelgė jos karjerą Lietuvos diplomatinėje tarnyboje. Ambasadorė G. Damušytė yra buvusi Lietuvos ambasadore NATO, ambasadore Austrijos Respublikoje, ji yra vadovavusi Lietuvos delegacijai Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijoje Vienoje (Austrija), dirbusi Lietuvos Nuolatinėje Misijoje Jungtinėse Tautose Niujorke (JAV). Šiaurės Atlanto Tarybai atvėrus duris naujiems partneriams 2003 m., ambasadorė G. Damušytė tapo pirmąja ambasadore moterimi Taryboje nuo pat NATO įkūrimo 1949 m.

Susitikimo metu ambasadorė G. Damušytė supažindino klausytojus su Lietuvos vadovaujamos Afganistano Islamo Respublikos Goro provincijos atkūrimo grupės ir specialiosios misijos tikslais ir veikla, papasakojo apie grėsmes regione bei tarptautinės bendrijos pastangas padėti Afganistano vyriausybei atkurti šalį.

Lietuvos vadovaujamos provincijos atkūrimo grupės uždavinys yra padėti Afga-

okupacijos metais, kai Lietuviių kultūrai it kalbai grėsė pavojus, šis vilties simbolis turėjo didelę reikšmę. O dabar šis simbolis yra tarytum švietturys vedantis turtingos lietuviių kalbos ir kultūros puoselėjimo keliu. Šio žiniaraščio tikslas yra informuoti ir supažindinti Jus, mieli Lietuviių fondo nariai, apie svarbius įvykius ir projektus, kurie galimi tik Jūsų dosnių įnašų dėka.

LF ieško savanorių Čikagos apylinkėse, galinčių prisidėti savo talentu ir laiku šiose srityse: įvairių renginių organizavime, archyvų tvarkyme, pašto siuntų tvarkyme, straipsnių rašyme, įvairuose raštinės darbuose.

Jeigu Jus tai domina ir norite prisidėti, prašome skambinti LF administratoriui Lai-mai Petroliūnienei tel. 630-257-1616.

Lietuvos Respublikos ambasadorė ypatingiems uždaviniais Gintė Damušytė kalbėjo Čikagos lietuviiams. Kairėje Lietuvos Garbės konsulas Stanley Balzekas, Jr., o dešinėje Lietuvos Generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius. *LR gen. konsulato Čikagoje nuotr.*

nistano centrinei valdžiai sudaryti sąlygas stabiliai ir saugiai aplinkai Goro provincijoje plėtoti bei sudaryti sąlygas provincijos atkūrimo bei humanitarinių projektų vykdymui. Jos veikloje dalyvauja kariškiai ir civiliai ne tik iš Lietuvos, bet ir iš užsienio ša-

lių – JAV, Islandijos, Danijos.

Ambasadorės G. Damušytės susitikimą su JAV gyvenančiais lietuviais organizavo Lietuvos generalinis konsulat Čikagoje ir Balzeko lietuviių kultūros muziejus.

Dangira West, LR Gen. konsulatas Čikagoje

(Atkelta iš 5 psl.)

SAVA VALSTYBĖ...

Tai tik vaizdinis mūsų eilinių miestų ir miestelių šventinis skurdas. Greitai atrodys, kad tik Vilniuje gali būti šventiniai koncertai, tik Vilniaus Gedimino prospektas puošti tautinėmis vėliavomis, tik Vilniuje vykti šventiniai renginiai, o apie pačias šventes šiek tiek priminti pirmasis, nacionalinis televizijos kanalas. Visi kiti ir toliau - ar tai Vasario 16-ąją, ar Kovo 11-ąją, ar Liepos 6-ąją ramiai miega, o miegodami retransliuoja eilinius vakarietiškus “siaubiakus”, muilo operas ir kitus komercinius niekus, kaip popierines, išpūstas “žvaigždes” ar vaikiškose balutėse atspindinčius “dangus”.

Labai nesinorėtų šio straipsnio baigti su pesimistine, minorine gaida, juo labiau, kad Respublikos prezidentas Valdas Adamkus ne kartą pabrėžė būtinybę kuo skubiau susirūpinti patriotiniu jaunimo auklėjimu. Puse lūpų prieš Vasario 16-ąją apie tai prakalbo ir Švietimo ir mokslo ministras Remigijus Motuzas. Su laiku gal ir drąsiau ką nors pasakys, o gal ir ne tik pasakys, bet ir padarys, nes toliau likti abejingu – tolygu likti nusikaltusiu prieš savo tautą, savo valstybę, prieš jaunąją kartą, moksleivius, studentus.

Ir dar. Negalima sakyti, kad žmonėse visai neliko patriotiškumo jausmo. Jokiu būdu

negalima. Kartais pakanka tiek nedaug, kad salės ir vėl būtų pilnos žmonių, kad akyse sublizgėtų džiaugsmo ašaros. Tik skaudu, kad žmonėms nuoširdžiai džiaugtis savo šventėmis, savo valstybe vis dažniau koją pakiša toli gražu visai ne valstybinis valstybinių institucijų, politikų, požiūris į tautines, patriotines vertybes, visiškai sumaterialėjusių verslininkų dvasinių pažiūrų skurdas, jų noras iš visko išspausti vien piniginę naudą sau.

Net tokia netolima istorinė patirtis moko, kad tai šaliai ginti, kurioje žmonės puoselėja patriotinius jausmus, kur Tėvynės meilė nėra vien tušti žodžiai, kur žmonės su ašaromis stebi į viršų kylančią savo valstybinę vėliavą, prie širdies prideda ranką, kai skamba himnas, kur ne tik per oficialias šventes, bet ir savo šeimos, savo miesto šventes sugeba pasidžiaugti savo tautą simbolizuojančiomis spalvomis, kur kiekvienas apie savo žemę, savo Tėvynę, savo miestelį ras ne tik gražų atviruką, knygą, paveikslą, dainą ar muzikos kūrinių, nereikia daug kareivių, ginklų, svetimos ginančios kariuomenės. Tokiai valstybei nebaisu joks žmonių “išsi-vaikščiojimas”, kalbos išnykimas, istorijos, kultūros praradimas. Ji pati stipri iš savęs, stipri savo žmonėmis, stipri jų meile, pagarba, atsidavimu, visu tuo, kas telpa viename žodyje - patriotiškumas.

2006-02-25, Raudondvaris

VOKIETIJA

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI – 60 METŲ

Šių metų pagrindinio Vasario 16-osios minėjimo metu Vokietijos Lietuvių Bendruomenė (VLB) šventė savo 60 metų gyvavimo sukaktį. Vasario 18 d. į Hüttenfeldo Bürgerhausą (*ar Piliečių kultūros namus*) susirinko daug garbingų svečių iš Lietuvos ir Vokietijos, o lietuvių išeivių suvažiavo ir iš tolimiausių Vokietijos vietų bei iš kaimyninės Prancūzijos. Prieš minėjimą Hüttenfeldo bažnyčioje vyko lietuviškos ekumeninės pamaldos, kurias pravedė Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas Užsienio lietuvių sielovadais prelatas Edmundas Putrimas ir ev. kunigas Ričardas Baliulis.

Nepriklausomybės minėjimas buvo pradėtas Lietuvos ir Vokietijos himnais. Bendruomenės pirmininkas Antanas Šiugždinis pasveikino garbės svečius, apžvelgė Bendruomenės istoriją ir pristatė įspūdingą istorinių nuotraukų instaliaciją. Sveikinimo žodžius tarė LR ambasadorius Vokietijoje Evaldas Ignatavičius.

Po gražių sveikinimų ir linkėjimų šventės svečius džiugino Vasario 16-osios gimnazijos mokinių tautinių šokių ratelio, choro ir orkestro (Vadovai: Audronė ir Gintaras Ručiai) koncertas. Kaip ir kasmet visi susirinkę buvo sužavėti tokios mokinių skaičiumi nedidelės gimnazijos kultūrine veikla. Pasibaigus oficialiai daliai šventė linksmiai tęsėsi toliau. Svečiai smagiai bendravo vaišindamiesi lietuviškais cepeliniais ir vokišku alumi. Buvo puiki proga tradicinėje Jaunimo Sąjungos kavinėje skanaujant desertu ir kava daugiau sužinoti apie šių metų Jaunimo kongresą Kanadoje ir paremti rimtai jam besiruošiančius Vokietijos atstovus. Svečius linksmينو iš Lietuvos atvykęs legendinis „Vairas“.

Kasmetis pagrindinis VLB Nepriklausomybės minėjimas Vokietijos lietuviams yra išskirtinė proga sutikti senus pažįstamus ir draugus, paplėpti apie bendrus džiaugsmus ir rūpesčius bei atgaivinti lietuvišką savimonę.

Trumpai apie VLB istoriją

Vokietijos Lietuvių Bendruomenė – viena stipriausių, narių skaičiumi ilga laiką buvusi bene didžiausia lietuvių bendruomenė Europoje. Ji tapo savotišku Europos lietuvių bendruomenės vienijančiu centru. Jos gyvavimo metus skaičiuojame nuo 1946 metų, kai susikūrė Lietuvių Tremtinių Bendruomenė (LTB). Su šia bendruomene susijęs dau-

Vasario 16-osios minėjime sveikinimo žodžius tarė LR ambasadorius Vokietijoje Evaldas Ignatavičius. *Vokietijos LB nuotr.*

tuva negali norėti”, - baigė savo kalbą dr. M. Meister.

Po gražių sveikinimų ir linkėjimų šventės svečius džiugino Vasario 16-osios gimnazijos mokinių tautinių šokių ratelio, choro ir orkestro (Vadovai: Audronė ir Gintaras Ručiai) koncertas. Kaip ir kasmet visi susirinkę buvo sužavėti tokios mokinių skaičiumi nedidelės gimnazijos kultūrine veikla.

Pasibaigus oficialiai daliai šventė linksmiai tęsėsi toliau. Svečiai smagiai bendravo vaišindamiesi lietuviškais cepeliniais ir vokišku alumi. Buvo puiki proga tradicinėje Jaunimo Sąjungos kavinėje skanaujant desertu ir kava daugiau sužinoti apie šių metų Jaunimo kongresą Kanadoje ir paremti rimtai jam besiruošiančius Vokietijos atstovus. Svečius linksmينو iš Lietuvos atvykęs legendinis „Vairas“.

Kasmetis pagrindinis VLB Nepriklausomybės minėjimas Vokietijos lietuviams yra išskirtinė proga sutikti senus pažįstamus ir draugus, paplėpti apie bendrus džiaugsmus ir rūpesčius bei atgaivinti lietuvišką savimonę.

Trumpai apie VLB istoriją

Vokietijos Lietuvių Bendruomenė – viena stipriausių, narių skaičiumi ilga laiką buvusi bene didžiausia lietuvių bendruomenė Europoje. Ji tapo savotišku Europos lietuvių bendruomenės vienijančiu centru. Jos gyvavimo metus skaičiuojame nuo 1946 metų, kai susikūrė Lietuvių Tremtinių Bendruomenė (LTB). Su šia bendruomene susijęs dau-

gumos lietuvių, vėliau išvykusių į kitus kraštus, likimas.

Antrojo pasaulinio karo metu į Vokietiją keturiomis bangomis buvo atbloškta per 100.000 lietuvių. Sunkiomis tremties sąlygomis lietuviams pabėgėliams pavyko sukurti ankstesnės išeivijos neregėtą savarankišką švietimo sistemą, leidžiami laikraščiai ir žurnalai, išvystytas kultūrinis gyvenimas. Unikaliomis viso pasaulio lietuvių pastangomis 1951 m. pasiektas vienintelės pilnos už Lietuvos ribų gimnazijos – Vasario 16-osios gimnazijos – įkūrimas ir jos išlaikymas iki šių dienų. Nepamirštami liks politiniai lietuvių išeivių žygiai dėl Lietuvos laisvės ir reikšmingi reprezentaciniai minėjimai, šventės bei kultūriniai renginiai. Ir šandien veikia Lietuvių kultūros institutas, kasmet vyksta Bendruomenės darbuotojų suvažiavimai, leidžiamos „Informacijos“, apylinkėse rengiami susitikimai ir minėjimai, veikia tautinių šokių ir dainų rateliai, labai aktyvi ir Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga.

Šakotas ir įvairiaspalvis buvo lietuvių pabėgėlių gyvenimas Vokietijoje. Jis padėjo pagrindus tolesnei lietuvių išeivijos veiklai, kuri plėtojosi jau kitokiomis sąlygomis, lietuviams išsibarsčius po visus pasaulio kampelius. Anuomet patirti vargai, išgyvenimai ir laimėjimai yra visos lietuvių tautos istorijos dalis, sukurtos kultūros vertybės yra visos lietuvių tautos kultūros dalis.

Bernadeta Goštautaitė, VLB Valdybos atstovė spaudai

APIE VASARIO 16-OSIOS GIMNAZIJOS, KAIP DVIKALBĖS MOKYKLOS, UŽDAVINIUS

Gimnazija buvo įkurta, kad pabėgėlių lietuvių vaikai galėtų tremtyje gauti išsilavinimą, su kuriuo jie galėtų studijuoti. Vėliau jos uždavinys buvo išlaikyti naujųjų išeivijos lietuvių kartų lietuvių. Dar vėliau gimnazija buvo suprantama kaip pagalba naujų bangų emigrantų vaikams padedant integruotis vokiečių visuomenėje.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, atsirado nemažai naujausios bangos emigrantų vaikų, kuriems, kaip ir anksčiau, gimnazija suteikia galimybę išsilavinti ir kartu likti lietuviais Vokietijoje. Tačiau prisidėjo dalis mokinių iš Lietuvos, kurių tikslas yra šiek tiek kitoks: t.y. čia išmokyti kuo geriau vokiečių kalbą, kad galėtų studijuoti Vokietijos universitetuose.

Kai vokiečiai nutraukė paramą gimnazijai kaip pabėgėlių mokyklai, Andriui Smitui pavyko įveikti visus barjerus, pristatyti visas pareikalautas programas ir pasiekti, kad gimnazija būtų pripažinta dvikalbe mokykla. Taip buvo garantuotas minimalus mokyklos, tačiau ne bendrabučio, finansavimas. Tuo pačiu buvo nustatyta, koks mokinių sąstatas turi gimnazijoje mokytis.

Tačiau perorganizuota Vasario 16-osios gimnazija, nežiūrint savo naujos specifikos, vis dėlto ir toliau pirmiausia turi tarnauti Lietuvai ir lietuvių bendruomenei. Ir gimnazija gali šiomis sąlygomis tarnauti ir Lietuvos ir lietuvių bendruomenės interesams.

Aš pasidomėjau dvikalbių mokyklų principais. Jose yra mokoma abiejų tautų kalbų, istorijos, literatūros, mokiniai supažindinami su tolimesnio krašto kultūra, rengiamos ekskursijos į antrosios kalbos kraštą, ruošiami abiejų tautų renginiai visiems mokiniams. Labiau specifinės kalbų mokyklos, kaip Pranciškonų gimnazija, į savo programą įtraukia senąsias kalbas ir gilesnį

religinį išsilavinimą. Dvikalbių mokyklų pagrindinis principas yra suartinti dviejų kultūrų, dviejų tautų jaunimą, kad jaunuoliai, pažinę vienas kito praeitį, papročius, gyvenimo būdą ir krašto ypatybes, vienas kitą geriau suprastų ir taptų artimesni.

Mūsų gimnazijoje to nėra. Yra ruošiami bendri renginiai, kuriuose dalyvauja abiejų tautybių mokiniai: Vokietijos Vienybės diena, Kalėdų eglutė, Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas, Birželio trėmių minėjimas, Joninės.

Lietuvių vaikai, atsiradus vokiečiams, greičiau ir geriau išmoksta vokiškai, susipažįsta su Vokietijos istorija, su jos kultūra, žymiais miestais, vaizdingomis vietovėmis.

Tačiau vokiečiai mokiniai Lietuvos atžvilgiu yra visiškai abejingi. Vienas kitas, susidraugavęs su lietuve ar lietuviu mokiniu, nuvyksta pas jį į svečius, ir tuo visas Lietuvos pažinimas baigiasi. Jokios programos vokiečiams supažindinti su Lietuva nėra. Tad vokiečiai, įgiję abitūrą Vasario 16-osios gimnazijoje, išeina iš jos net nežinodami, kas tai yra Vasario 16-oji, jie nesuvokia žodžio „Nepriklausomybė“, neturi jokių žinių apie Lietuvos istoriją, geografiją, meną, architektūrą ir nemoka nė vieno sakinio lietuviškai. Jie tik džiaugiasi malonumu mokytis mažoje kažkokių lietuvių mokykloje.

Ar tokia dvikalbė mokykla tarnauja Lietuvos ir lietuvių bendruomenės interesams?

Galvojant apie tikslus, kuriais gimnazija buvo įsteigta, tai jau yra nusidėjimas. Gali čia mokytis ir lietuviai, ir vokiečiai drauge. Bet lietuviai turi būti auklėjami lietuviška dvasia, o vokiečiai - Lietuvos draugais. Tam reikalui turi būti priimta ir įtvirtinta speciali programa. Kokios apimties ta programa turėtų būti ir kaip ji turi būti įgyvendinama, turėtų spręsti speciali komisija, į

(Nukelta į 10 psl.)

Šventės svečius džiugino Vasario 16-osios gimnazijos mokinių tautinių šokių ratelio, choro ir orkestro koncertas. Vadovai – Audronė ir Gintaras Ručiai. *VLB nuotr.*

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos Respublikos prezidentą Valdą Adamkų priėmė Tailando karalius Bhumibol Adulyadej. Susitikime kalbėta apie dvišalių santykių perspektyvas, pasikeista nuomonėmis aplinkos apsaugos klausimais. Tailando karalius domėjosi prezidento V. Adamkaus patirtimi aplinkosaugos srityje. Tailando vadovas – pirmasis karalius pasaulyje, užpatentavęs savo išradimą – vandens valymo aparatą. Prezidentas V. Adamkus pasveikino Tailando Karalių Jo didenybės 60-mečio Soste jubiliejaus proga ir pakvietė karališkos šeimos atstovus apsilankyti Lietuvoje. Lietuvos vadovas padovanojo Tailando karaliui gintarinių dramblių kolekciją. Dramblys yra Tailando simbolis. Vėliau Prezidentas V. Adamkus susitiko su Tailando verslininkų konfederacijos, Bankų asociacijos ir Tarptautinių prekybos rūmų atstovais.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija per Lietuvos atstovybę Minske ketvirtadienį Baltarusijos užsienio reikalų ministerijai išreiškė nepritarimą skleidžiamiems prasimanymams apie tariamai rengiamus perversmus Baltarusijoje. Lietuvos URM atkreipia dėmesį, jog įtampą kelianti propagandinė kampanija, kurioje ne kartą paminėta ir Lietuva, kenkia kaimyninių tautų savitarpio supratimui. Pasak pareiškimo, rinkimų kampanija Baltarusijoje turi sudaryti sąlygas nepriklausomiems kandidatams Aleksandrui Milinkevičiui ir Aleksandrui Kozulinui, laisvai spaudai bei visiems Baltarusijos piliečiams laisvai išreikšti savo pilietinę poziciją ir valią. "Kandidato į Baltarusijos prezidentus A.Kozulino areštas panaudojant šiurkščią fizinę jėgą yra akivaizdus visuotinai pripažįstamų žmogaus ir piliečio teisių, demokratinių rinkimų normų pažeidimas. Todėl A.Kozulinas turi nedelsiant atgauti laisvę ir galimybes lygiais pagrindais su kitais kandidatais dalyvauti prezidento rinkimų kampanijoje", - sakoma Lietuvos URM pareiškimе.

Advokato Kazimiero Motiekos pastangos išlaisvinti JAV kalėjime įkalintą buvusį EBSW prezidentą Gintarą Petriką baigėsi nesėkme. Vilniaus 2-ojo apylinkės teismo teisėjas Valdas Petraitis nesutiko su argumentais, kad lietuvis Amerikoje yra įkalintas neteisėtai, ir atmetė skundą. Nors ši Vilniaus antrojo apylinkės teismo nutartis yra galutinė ir neskundžiama, G.Petrikio gynėjas nenuleidžia rankų. Advokatas K.Motieka rengia dokumentus Europos žmogaus teisių teismui Strasbūre.

Nustatytas anonimas, kuris, prisistatęs teroristinės organizacijos "Hamas" nariu, elektronine žinute vasario 21 dieną pranešė apie šalia Vilniaus oro uosto neva padėtą sprogmenį. Valstybės saugumo departamento pareigūnai nustatė, kad žinutė buvo išsiųsta iš vienos Šiaulių rajono mokyklos kompiuterio, pasinaudojant Šiaulių universiteto kompiuteriniu tinklu. Jos autorius - 17-metis Šiaulių rajono gyventojas.

Šveicarija planuoja remti naujųjų Europos Sąjungos valstybių programas bei projektus ir vien Lietuvai ketina skirti beveik 71 mln. Šveicarijos frankų paramą. Iš viso naujosioms ES narėms Šveicarijos parama sieks 1 mlrd. Šveicarijos frankų. Kovo 3-4 dienomis Lietuvoje lankysis Šveicarijos ekonomikos ministras Joseph Deiss, kuris planuoja aptarti Šveicarijos paramos panaudojimo klausimą. Šveicarijos delegacijos vizito darbotvarkėje numatyti susitikimai su premjeru Algirdu Brazausku, ūkio ministru Kęstučiu Daukšiu. J.Deiss taip pat lankysis Finansų ministerijoje. Numatoma, kad Šveicarijos ekonomikos ministro vizito metu bus organizuojama Šveicarijos ir Lietuvos pareigūnų ir verslininkų apskritojo stalo diskusija glaudesnio dvišalio ekonominio bendradarbiavimo galimybėms aptarti.

Lietuvoje 2005 metų pabaigoje labiausiai darbuotojų trūko pramonėje, viešajame valdyme, gynyboje, socialiniame draudime bei prekyboje, rodo tyrimas. Statistikos departamentas pranešė, kad ketvirtojo 2005-ųjų ketvirčio pabaigoje šalyje buvo 11,8 tūkst. laisvų darbo vietų samdomiems darbuotojams - 4,2 tūkst. daugiau nei trečiojo ketvirčio pabaigoje. Vystantis ūkiui bei vis daugiau gyventojų išvykstant dirbti į užsienį, laisvų darbo vietų padaugėjo visose ekonominėse veiklose. Ketvirtojo 2005 metų ketvirčio pabaigoje daugiausiai laisvų darbo vietų buvo pramonės įmonėse - 2,5 tūkst., viešajame valdyme, gynyboje ir privalomajame socialiniame draudime - 2,2 tūkst., prekybos įmonėse - 2,2 tūkst. ir statybos įmonėse - 1,4 tūkst. Per ketvirtį daugiausiai laisvų darbo vietų atsirado prekyboje (1 tūkst.), pramonėje (0,9 tūkst.), statyboje (0,8 tūkst.), transporte, sandėliavime ir ryšiuose (0,5 tūkst.). Laisvų darbo vietų skaičius ketvirtojo ketvirčio pabaigoje išliko beveik nepakitęs finansinio tarpininkavimo ir švietimo įstaigose. Įmonėse ar organizacijose, kuriose dirbo 10 ir daugiau darbuotojų, ketvirtojo 2005 metų ketvirčio pabaigoje buvo 10,7 tūkst. visų laisvų darbo vietų. Įmonėse ar organizacijose, kuriose dirbo mažiau nei 10 darbuotojų, buvo 1,1 tūkst. laisvų darbo vietų.

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus Tailande Vyriausybės rūmuose susitikęs su Tailando Karalystės ministru pirmininku Thaksin Shinawatra. www.president.lt

TAILANDAS GALI TAPTI LIETUVAI VARTAIS Į PIETRYČIŲ AZIJĄ

Bankokas, kovo 2 d. Atvykęs pirmojo oficialaus vizito į Tailando Karalystės sostinę Bankoką, Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Tailando ministru pirmininku Thaksin Shinawatra. Susitikimo metu aptartos dvišalių santykių politikos ir ekonomikos srityse perspektyvos, tarptautiniai klausimai. "Džiaugiuosi galėdamas priimti pirmą kartą į svečius atvykusį vieną iš Baltijos valstybių vadovų", - sveikindamas Lietuvos vadovą ir jį lydinčią delegaciją, sakė Tailando Vyriausybės vadovas.

"Iš savo patirties žinodama, ką reiškia būti atskirtai nuo viso pasaulio, tapusi Europos Sąjungos ir NATO nare, Lietuva ieško naujų kontaktų tolimesniuose pasaulio kraštuose", - sakė V.Adamkus.

Tailando ministras pirmininkas palankiai vertino Lietuvos iniciatyvą priartinti Juodosios jūros regiono valstybes prie Europos Sąjungos, plėtoti

demokratiją bei ekonominį bendradarbiavimą. Jis sakė, kad Tailandas vaidina panašų vaidmenį stiprindamas regioninio bendradarbiavimo iniciatyvą "Azijos bendradarbiavimo dialogas" Azijos regione.

Prezidentas V. Adamkus pažymėjo, kad šiuolaikiniame pasaulyje regioninis bendradarbiavimas tampa vis svarbesniu tarptautinės politikos instrumentu.

Tailando Vyriausybės vadovas teigiamai vertino Lietuvos dalyvavimą plėtojant Pietryčių Azijos regiono ir Toliųjų Rytų regiono bendradarbiavimą su ES (ASEM).

Prezidentas V. Adamkus atkreipė dėmesį, kad Lietuvai tapus ES nare, atsiveria naujos galimybės abiejų šalių bendradarbiavimui ASEM rėmuose, prekiauti ir investuoti, vystyti turizmą. Pokalbio dalyviai sutarė, kad Tailandas gali tapti Lietuvai vartais į Pietryčių Aziją, o Lietuva – tiltu į Europos Sąjungos bei Rytų rinkas.

Tailando Vyriausybės vadovas pasiūlė įsteigti dvišalę komisiją, kuri prisidėtų prie Lietuvos ir Tailando investicijų skatinimo bei ekonominių ryšių plėtros. Lietuvos vadovas pasiūlydė, kad Tailando bendrovė "Indorama" pradėtų statyti PET žaliavų gamyklą Klaipėdos laisvojoje ekonominėje zonoje. Ketinimų sutartį pasirašiusi bendrovė žada Klaipėdoje investuoti apie 350 mln. litų ir sukurti apie 120 naujų darbo vietų. Tai yra didžiausia Azijos valstybės kapitalo investicija Lietuvoje.

Tailando ministras pirmininkas pridūrė, kad šią Azijos šalį labai domina Lietuvos mokslininkų pasiekimai ypač biotechnologijų, lazerinių technologijų bei informacinių technologijų srityse. Susitikime taip pat kalbėta apie galimybę atidaryti Tailando ambasadą Lietuvoje. Prezidentas pakvietė Tailando ministrą pirmininką jam patogiu laiku apsilankyti Lietuvoje. www.president.lt

PREZIDENTAS – UKRAINOS METŲ ŽMOGUS

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus kovo 11 dieną, su darbo vizitu lankysis Kijeve. Ukrainos sostinėje įvyks dvišalis prezidento Valdo Adamkaus ir Ukrainos vadovo Viktor Juščenko susitikimas. Jis taip pat dalyvaus iškilmingoje ceremonijoje, kurios metu jam bus įteikta tarptautinė Ukrainos

Metų žmogaus premija visuomeninio gyvenimo ir politikos srityje.

Valstybės vadovas į Kijevą išskris po iškilmingų Kovo 11-osios dienos renginių Vilniuje ir į Lietuvą grįš tos pačios dienos vakare. Ukrainoje Metų žmogaus titulas yra teikiamas nuo 2001 metų. Pirmuoju šios

premijos laureatu tapo po piežius Jonas Paulius II (2001 m.). 2002 metais Metų žmogaus premija buvo skirta Lenkijos prez. Aleksander Kwasniewski, dar po metų – Italijos prem. Silvio Berlusconi. 2004 metais ši premija paskirta Gruzijos prezidentui Mikheil Saakashvili. www.president.lt

V.LANDSBERGIUI - MEDALIS UŽ EUROPOS ATEITIES VIZIJĄ

Pirmajam faktiniam Lietuvos vadovui po nepriklausomybės atkūrimo, europarlamentarui Vytautui Landsbergiui bus įteiktas Karolio ketvirtojo Europos medalis. Ši medalį europarlamentarui skyrė Vokietijoje veikiančios Europos ryšių skatinimo draugijos patariamoji taryba, pranešė

V.Landsbergio biuras.

Šis apdovanojimas kas dveji metai įteikiamas europietišškai mąstantiems žmonėms su europine politine patirtimi, turintiems ateities viziją ir prisidedantiems prie Europos istorijos pokyčių.

Karolio ketvirtojo Europos medalis V.Landsbergiui bus

įteiktas 2007 metų pavasarį Noidrosenfeldo pilyje Vokietijoje. Į šį renginį numatoma kviešti trijų Baltijos valstybių atstovus ir surengti diskusijas tema "Neatrastos Baltijos valstybės". V.Landsbergis 1990-1992 metais buvo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą paskelbusios Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Sėimo vadovas. **LGITIC**

ŠOKIU APVAINIKUOTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Vytautas Matulionis

Vasario 16-tos ir kovo 11-tos, Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo ir jos atstatymo šventė, Dievo Motinos parapijos auditorijoje, Cleveland, Ohio, 2006. 02. 25. Šventės meninėje programoje: Čikagos lietuvių šokių ansamblis **“Grandis”**. Rengėjai: LB Clevelando apylinkės ir ALT-os Clevelande skyriaus valdybos. Stebino atsilankiusiųjų gausa ir dėmesys šiai istorinei dienai.

Po JAV ir Lietuvos himnų (čia būtina pastebėti, kad, prie lietuviško tautinio rūbo, ilgi ir akinančiai žvilgantys auskarai netinka) sekė, kaip įprasta, eilė sveikinimų, linkėjimų, dėkojimų, proklamacijų, pristatymų, pagerbimų ir patriotinės poezijos varžybų laimėjimų įteikimų. Gražu, kad jaunimas yra skatinamas kurti poeziją. Būtų dar gražiau, jei nedrąsūs eilėraščių kūrėjai, prieš tuos eilėraščius skaitant, būtų nors kiek supažindinti su deklamacijos menu ir mikrofono naudojimu. Tai išeitų į naudą ne tik jauniems poetams, bet ir jų mielai besiklausantiems žiūrovams.

Lietuvos ambasadoriaus Jungtinėse Amerikos Valstijose Vygaudo Ušacko kalba, iškiliausias ir svarbiausias pirmosios šios šventės dalies taškas, giliomis mintimis nepasižymėjo. Ji buvo kiek skubota, apžvalginė, Lietuvą ir lietuvius apspitusių negalių santrauka, Lietuvos pasiekimų tarptautinėje plotmėje priminimas, jų iškėlimas į viešumą. Visa tai buvo jau daug kartų skaityta lietuviškoje spaudoje. Ryškiausiu ambasadoriaus kalbos bruožu buvo jo prašymas nepamiršti tikrųjų, kilniųjų žmoniškųjų-krikščioniškųjų vertybių, jas puoselėti ir jomis remtis. Jis taip pat priminė, kad galybė glūdi vienybėje ir daranoje, kas ypač svarbu dirbant lietuvių labui. Būtent šios mintys turėtų būti nuolat kartojamos tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje. Klausytojai ambasadoriaus kalbą priėmė šiltai.

Tikroji šios šventės puošmena ir džiugiai staigmena buvo Čikagos lietuvių šokių ansamblio **“Grandis”** (kitur vakaro programoje vadinamu “tautiniu ansambliu”) koncertas “Kai aš šokau su šelmiu berneliu”, kurį, pagal programoje patiektus duomenis, atliko jaunimo ratelis (21 šokėjas) ir veteranų (skamba kažkaip “kariškai”) ratelis (17 šokėjų). Ansamblio meno vadovė Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich, baletmeisteris Gintaras Grinkevičius. Moky-

Š.m. vasario 25 d. Cleveland Hopkins International (OH) oro uoste Vasario 16-sios minėjimo progos prelegentui amb. Vygantui Ušackui, minėjimo rengėjų ALT'o ir LB Clevelando sk. vardu Kaja Kijauskaitė įteikė puošnę gėlių.

Dr. V. Stankaus nuotr.

tojai: Vida Brazaitytė (veteranų rateliui) ir Rėda Ardytė-Pliūrienė (jaunimo rateliui). Tokio įspūdingo šokių sambūrio Clevelando lietuviai nebuvo matę nuo Clevelande ilgus metus gyvavusios (Liudo ir Aleksandro Sagių tėviškoje priežiūroje) **“Grandinėlės”** laikų.

“Grandies” programa susidėjo iš penkiolikos šokių, patraukliai įvairuojančių tiek nuotaika, tiek choreografija, tiek muzika, kai kur palydint ir chorui. Buvo labai malonu stebėti jaunus, nuolat besišypsančius veidus, gėrėtis rankų bei kojų lankstumu, vieningu, tikslu ir reikšmingu judesiu, baletine drausme ir, kur reikėjo, baletiniai stangriomis nugaromis. Būdingo grakštumo netrūko nei moterims nei vyrams. Džiugino jaunatviškas polėkis, akivaizdus pačių šokėjų mėgavimasis šokio nuotaikos pabudintais jausmais, nuolatinis dėmesys šokio bendrininkui. Tai buvo nesutraukoma šokio kūryboje skriejančių atlikėjų išgyvenimų grandis, glaudžiai apjuosusi ir sceną ir žiūrovus. Nusilenkimai buvo gerai išmąstyti, įdomūs ir tikslūs.

Jei jaunieji šokėjai savo šėlsmu greit įkaitino godžiai juos stebinčius žiūrovus, daugeliui jų primindami seniai

prabėgusį gyvenimo pavasarį, tai veteranai šokėjai taip pat daugeliui priminė neišvengiamai “vėsesnę” dabartį savo “rimtais” ir “nerimtais”, bet labai taikliais žingsniais, šmaikščia “žinoviška” šypsena ir “oria” laikysena, lyg norėdami neužčiomis pabrėžti, kad ir įgudęs šokėjas ir paprastas žmogus, anksčiau ar vėliau, privalo susitaikyti su amžiaus užkraunama našta. Bet kaip lengvai, žvaliai ir gundančiai viliojančiai jie tai darė, kas kartą įrodydami kad jų gyvenimo vėtrų “vėtyti ir mėtyti” kūnai dar yra labai paklusnūs choreografijos užgaidoms. Choreografo indėlis čia buvo ypač ryškus, tinkamai pritaikant judesį sunokusiems, bet jaunystės dar nepamiršusiems raumenims.

Maloniai nuteikė ir gražus **“Grandies”** gyvavimo (virš 40 metų!) aprašymas koncerto programoje, smulkmeniškai kiekvieno šokio apibūdinimas, nurodant choreografijos, muzikos ir kilmės šaltinius. Beje, Clevelandui teko garbė išvysti du šokius kurie buvo atlikti pirmą kartą Šiaurės Amerikoje. Tai “Gumbinė” ir “Grok, Jurgeli”. Yra aišku, kad šis šokio sambūris sėkmingai bręsta ir tobulėja stiprioje meniškos sielos asmenų globoje, kurios pagrinde glūdi drausmė –

KAUNE - JUOZO URBŠIO 110-ŪJŲ GIMIMO METINIŲ MINĖJIMAS

Kaune vasario 28 d. buvo paminėtos Nepriklausomybės kovų dalyvio, 1939-1940 metų Lietuvos užsienio reikalų ministro, politinio kalinio, dimisijos pulkininko leitenanto Juozo Urbšio 110-osios gimimo metinės. Kaip rašoma Krašto apsaugos ministerijos pranešime, renginyje dalyvavo Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijų atstovai, Kauno miesto vadovybė, Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) vadas pulkininkas Antanas Plieskis, Kauno įgulos karinių vienetų vadai.

Iškilmingo minėjimo metu

profesorius Juozas Skirius pristatė J.Urbšio diplomatinę veiklą, Audronė Veilentienė iš Vytauto Didžiojo karo muziejaus skaitė pranešimą apie J.Urbšio karinę karjerą Lietuvos kariuomenėje. Ramovėje buvo eksponuojama Savanorių muziejaus surengta paroda skirta Juozo Urbšio 110-osioms metinėms. Aktorė Rūta Staliliūnaitė skaitė ištraukas iš karininko atsiminimų.

Minėjimą organizavo Krašto apsaugos savanorių pajėgos, Vytauto Didžiojo karo muziejus ir Kauno įgulos karininkų ramovė. **LGITIC**

NAUJOJE KNYGOJE – LITŲ SPAUSDINIMO ISTORIJA

Lietuvos banko muziejuje Vilniuje kovo 1 d. pristatyta knyga, kurioje pirmą kartą viešai paskelbti visuomenei iki šiol mažai arba visai nežinomi faktai apie nacionalinių pinigų kūrimą. Mindaugo Vinkaus knyga "Tikroji litų spausdinimo istorija. Lietuvos ir litų gamintojų keturiolika prieštaringo bendravimo metų" išleido Lietuvos bankas.

Knygoje atskleidžiama litų gamybos istorija, kuri baigėsi tik 2004 metais, kuomet pirmųjų litų banknotų gamintojai, po kelerių metų bylinėjimosi tarptautiniame arbitraže, sumokėjo Lietuvos bankui paskutinę kompensacijos dalį už nekokiškai pagamintus banknotus.

"Europos bendroji valiuta euras neužilgo pakeis litą, kuriam skirta naujoji knyga. Jos dėka į istoriją litas pateks "švaresnis" - pirmą kartą viešai skelbiama intriguojančių faktų ir nacionalinių pinigų kūrimo epizodų, kurie iki šiol mažai arba visai nebuvo žinomi plačiajai visuomenei. Apie daugelį dalykų garsiai ir nebuvo galima kalbėti, kol tęsėsi

būtinybė kiekvienam rimtam meniniam vienetui. **“Grandis”** kaip tik ir yra toks vienetas. Norisi tikėti, kad tokiu jis išliks.

Gausūs žiūrovai **“Grandies”** meninę brandą pastebėjo jau pirmo šokėjų išėjimo metu. Savo dėmesį šokėjams jie išreiškė audringais plojimais, ugingai įsijungdami į beveik kiekvieno šokio slinktį. Toks garsus šokėjų pastangų įvertinimas nesiliovė iki pat koncerto pabaigos. Žvelgiant į praeityje atsistojimu neužtarnautai pagerbtus daug žemesnio lygio atlikėjus, tokio pagerbimo **“Grandis”** buvo tikrai verta. Deja, taip neįvyko... Ir gaila ir keista ir apmaudu. Valio **“Grandis”!**

teisinės procedūros dėl nekokiškų pirmųjų litų spausdinimo", - sakė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas, dalyvavęs knygos pristatyme.

Lito istorija aprašyta dviejose knygos dalyse. Pirmojoje, kuri apima 1989-1994 metus, prisimenama, kaip žinomi Lietuvos menininkai kūrė banknotų projektus, kaip istorikai diskutavo dėl jų koncepcijos. Taip pat apžvelgiama, kokį vaidmenį kuriant litą suvaidino sovietų saugumas, kaip ginčijosi Lietuvos bankas ir Vyriausybė, kodėl pirmoji litų laida buvo nekokiška, kaip buvo stengiamasi, kad jie būtų perspauzdinti ir kokius išpareigojimus teko prisimti Lietuvos bankui bei Vyriausybei, kad šiuos banknotus spausdintų JAV korporacija juos pagamintų už savo lėšas. II knygos dalyje, kuri apima 1995-2004 metų laikotarpį, aprašoma, kaip Lietuvos bankas, saistomas išpareigojimų JAV korporacijai ir prognozuojant popierinių pinigų stygių, nutaria spausdinti naujus banknotus.

Knygoje pasakojama, kaip, Lietuvos bankui atsakius naują banknotų laidą patikėti spausdinti amerikiečių korporacijai, pastaroji pateikė ieškinį prieš Lietuvos banką tarptautiniam arbitražui, kaip vykstant arbitražo procesui JAV korporacija iš ieškovės tapo atsakove ir galiausiai turėjo sumokėti kompensaciją. Tai antroji M. Vinkaus knyga apie naujausią Lietuvos pinigų istoriją. 2004 metais išleista šio autoriaus knyga "Lito užkulisiai. Kęstučio Lyniko vaidmuo atkurto lito istorijoje". **LGITIC**

Viename ryškiausių Lietuvos metų kultūrinių renginių - Baltijos/Vilniaus knygų mugėje, vykusioje vasario 23-26 dienomis - apsilankė 55 tūkst. 200 lankytojų.

KRUONYJE NUMESTI JŲ LAVONAI IR IŠNIEKINTI GOJAUS MIŠKE

Vasario 15-osios pavaikę miestelyje vyko žuvusiųjų partizanų pagerbimas. Ši diena pasirinkta todėl, kad Kruonio šile 1946 m. vasario 15 d. vakare Didžiosios Kovos apygardos trys partizanai persikėlė per Nemuną į Darsūniškį vykdydami užduotį - iškelti vasario 16-ąją Kruonyje Lietuvos trispalvę. Užduotis nelengva. Visoje apylinkėje siautėjo baudėjai – stribai, čekistai. Partizanai papuolė į pasalą. Užvirė mūšis. Partizanai Lekavičius ir Krušinskas (abu dar tik devyniolikmečiai) žuvo vietoje, o jų vyresnysis vadas Žukauskas buvo sužeistas, bet, nenorėdamas patekti gyvas į priešų rankas, nusišovė. Kruonio miestelio aikštėje buvo numesti jų lavonai, o vėliau išniekinti palaikai užkasti Kruonio Gojaus miške-lyje. Čia ilgus metus buvo užkasami stribyne nukankinti ir žuvę Lietuvos rezistentai. Viskas buvo daroma naktimis, paslaptimi. Vienas Dievas tegali pasakyti, kiek jų šioje vietoje palaidota be karsto, pagarbos, maldų. Minima, kad per tris dešimtis Lietuvos didžiavirų guli tarp šilo medžių. Kruonio girininkas A.Kairiūškis tą vietą seniai žinojo, paslaptimi prižiūrėjo, o Lietuvai atgavus nepriklausomybę, kartu su Kaišiadorių rajono valdžia, remiant Lietuvos Bažnyčios kardinolui Vincentui Sladkevičiui, imtasi konkrečių žygių ir veiksmų šiai vietai įamžinti, pastatyti ažuolinį kryžių, įrašyti jau žinomų žuvusiųjų partizanų pavardes ažuolinėje plokštėje.

Tad kiekvienais metais Kruonio Švč. M. Marijos, Angelų Karalienės bažnyčioje vasario 16-osios proga aukojamos šv. Mišios už žuvusius kovotojus, negrįžusius iš tremties vietų visoje Lietuvoje. Vasario 15 dieną Kruonio bažnyčioje šv. Mišias už žuvusiųuosius aukoją Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, kunigai dekanas Rimvydas Jurkevičius, Juozas Bakšys, Robertas Mikalauskas, Rokas Puzonas, diakonas Kęstutis Dvareckas. Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių: buvusių partizanų, ryšininkų, šaulių, ypač daug jaunimo - moksleivių ir studentų. Šv. Mišių metu giedojo Kauno karių choras “Margiris”.

Pamoksle ganytojas priminė Kaišiadorių parapijos garbingo kunigo tremtinio Marijono Petkevičiaus pamokslą, pasakytą dar 1946 metais prie žuvusio partizano kapo. Kunigas dažnai patarė naudavo partizanams. Jį užrištomis akimis nuveždavo į partizanų dislokacijos vietą,

kur kunigas klausydavosi išpažinčių, teikdavo šv. Komuniją. Ganytojas laikėsi konspiracijos, buvo pakeitęs pavardę, bet KGB agentai vis dėlto jį susekė ir nuteisė ilgus metus kalėti Gulago salyne, Kazachstane ir kitur. Kun. M.Petkevičius tada sakė: “Pasaulyje vyksta amžina kova, kuri kyla iš to, kad žmoguje daug žvėriškumo, egoizmo ir blogio, kuris eina iš sugadintos žmogaus prigimties, ir kuo labiau atskiros tautos atspalaiduoja nuo Dievo ir Jo amžinųjų meilių - Tiesos, Gėrio, Įstatymų. Niekuo nesaistomas žmogus sužvėrėja ir visus klausimus imasi spręsti jėga... Lietuviai tauta stovi didelių tautų kryžkelėje, kur kryžiuojasi Rytai ir Vakarai. Taip istoriškai gavosi, jog Lietuva nuo XII amžiaus nuolat buvo kovų už savo laisvę arena... Stovime prie naujos aukos atviro kapo. Ir, duok Dieve, kad jų daugiau nebereikėtų, kad savo maldomis prašytume Amžių Viešpatį, kad kuo greičiau mūsų Žemėje liautųsi liejęs kraujas, galėtume ramiai gyventi. Taisykimės nuo savo asmeninių ydų, nuodėmių ir, atsiprašę Dievo, tikėkimės, kad ir šis kapas kada nors išdygs gražiuose kapuose ir mūsų žemė daugiau aukų nepareikalaus. To labiausiai trokštu iš Dievo...”

Po šv. Mišių ganytojas suteikė palaiminimą. Visi, vieningai sugiedoję Lietuvos tautinę giesmę, ėjo į Kruonio aikštės rytinį kraštą, būriavosi prie kelio, vedančio į Kruonio šilą. Kolonos priekyje - vėliavnešiai su Kaišiadorių rajono politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, Kauno jūrų skautų, Kauno kudirkaičių ir kitomis vėliavomis. Rietavo katalikiškosios mokyklos moksleiviai su savo mokytoju Viliumi Rutkausku nešė vėliavą, kurioje įrašyti lotyniški žodžiai: “Et lucet intebri lucet” (liet. “Šviesa sklinda tamsoje”). Drauge žygiavo Vilniaus Mykolo Riomerio universiteto studentai, partizanai, ryšininkai, rajono moksleiviai. Daugelio rankose degė deglai. Eiseną dokumentiniam filmui fiksavo žinomas Lietuvos Sąjūdžio metraštininkas, dailininkas Leonas Glinskis. Kolona, traukdama patriotines dainas, artėjo Gojaus šilo link. Miško keliuke žygeiviai išvydo septynias laužavietes, o abipus kelio - švytinčias žvakutes... Prie laužų Kaišiadorių, Rumšiškių, Kruonio moksleiviai darniai dainavo partizanų dainas.

TAUTA NEPAMIRŠTA LAISVĖS KOVOTOJŲ

Prie ažuolinio kryžiaus ir šalia medžiuose prikalto baltų kryžių aplink aikštę susirinkusieji dėjo gyvų gėlių puokštes, degė žvakutes. Prasidėjo žuvusių partizanų pagerbimo šventė, kurią vedė kaunietis Vidas Kaminskas. Pirmosios kuopos kariai savanoriai trimis salvėmis saljutavo žuvusiųjų garbei, Kaišiadorių vicemeras Vincas Prakapas kreipėsi į susirinkusius, sakdamas, kad ši istorinė vieta verčia grįžti į praeitį, paminėti žuvusius už laisvę ir čia, ir tremtyje, ir visoje Lietuvoje. Šiame miške palaidoti tie, kurie tikėjo, kad Lietuva bus laisva. “Viliuosi, – sakė vicemeras, – kad ši puiki tradicija – pagerbti šioje vietoje kritusiuosius neužges ir ateityje. Dėkoju organizatoriams Vytautui Markevičiui, dr. Eligijui Morkūnui, Kruonio, Kalvių, Kaišiadorių, Rumšiškių moksleiviams, Pravieniškių folkloro ir ‘Verpetos’ ansambliams, Kauno karių chorui ‘Margiris’ ir daugeliui kitų”.

Kauno miesto vicemeras Kazimieras Kuzminskas sakė, kad džiugina žemaičiai, kurie nepabūgo net iš Rietavo atvykti į šią pagerbimo šventę, o atkurtos Didžiosios Kovos apygardos vadas, Vyčio kryžiaus ordino kavalierius Augustinas Švenčionis vylėsi, kad jaunimas, kuris čia taip gausiai susirinkęs, neužmirš kovotojų už Lietuvą.

Vilniaus M.Riomerio universiteto studentų duetas (Agnė ir Ramunė) atliko solinę kompoziciją pagal poeto Jono Strielkūno kūrybą. Vilniėtė Aldona Vigilienė įtaigiai skaitė poeto tremtinio A. Cinausko eiles ir kvietė saugotis artėjančio “juodojo maro”.

Lietuvos Seimo narys Rytas Kupčinskas Tėvynės sąjungos frakcijos vardu pasveikino visus Vasario 16-osios proga. Parlamentaras kvietė būti budriems, turėti savigarbos ir neleist, kad mus valdytų svetimi. Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos pirmininkas dim. kpt. Algirdas Petrusėvičius, Vyčio kryžiaus ordino kavalierius, žmogus, kuris dar gūdžiais 1955-aisiais vasario 16-ąją iškėlė Lietuvos trispalvę Kauno rotušės aikštėje, Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčios bokšte, savo pasisakyme taip pat kvietė išlikti patriotais bet kokiomis sąlygomis.

Graudžiai lyriška daina “Ašarų sidabru verkė mūs darželis...” visus užvedė dainai Kaišiadorių ansamblis “Verpetas” Ir vilnijo dainos žodžiai per visą girią. Katalikiškosios

Vytauto Didžiojo paminklas, Kaune.

L. Milčius nuotr.

mokyklos mokytojas V.Rutkauskas, atvykęs iš Rietavo, sakė, kad dvasinė šviesa pajėgi tamsą perskrosti ir nušviesti. “Toji šviesa, kurią matome šiame šile, žuvusiųjų partizanų vietoje, mums nušvies kelią sugrįžtant į Žemaitiją, branginant kovotojų atminimą”, – teigė mokytojas.

Ilgai šile skambėjo dainos apie partizanus, meilę Tėvynei.

Minėjimo pabaigoje visi spietėsi prie karinės lauko virtuvės ir su apetitu ragavo gardžią kareivišką košę, gėrė karštą arbatą. Daugeliui moksleivių tai buvo taurių išpūdžių vakaras, prasmingas prisilietimas prie Lietuvos istorijos, pagarbos žuvusiesiems.

Kazimieras Dobkevičius,
“XXI amžius”.

(Atkelta iš 7 psl.)

APIE VASARIO 16-OSIOS...

kurią turėtų įeiti pora lietuvių pedagogų, gal bent vienas buvęs mokinys ir būtinai bent vienas lietuvių bendruomenės institucijų atstovas.

Dvikalbės mokyklos Vokie-tijoje turi savo programas, kurios yra labai specifinės, tačiau jos gali mums dalinai pasitarnauti kai kuriais aspektais šalia mūsų gimnazijos specifikos.

Vokiečiai mokiniai, mano manymu, turėtų nuolat gauti minimalių tačiau **ne atsitik-tinių**, o planingai atrinktų žinių apie Lietuvos istoriją, geografiją, literatūrą ir meną. Lietuvių kalbą išmokti, kas kitose dvikalbėse mokyklose yra vienas iš pagrindinių dalykų, gal ir sunkiai suprantamas dalykas, tačiau minimalias lietuvių kalbos žinias ir mūsų gimnazijos vokiečiai turėtų gauti: išmokti keletą sakinių pirminei bendrystei su lietuviais, turistų žodyną ir mandagumo išsireiškimus: ačiū, prašau, atsiprašau ir tt. Tokiai programai vykdyti turėtų būti skiriamas specialus

laikas, pavyzdžiui, gal viena nuolatinė pamoka savaitėje, gal sujungtom dviem klasėm. Toki nedidelį kursą gali praveisti vokiečiai mokytojai. Tuo pačiu ir jie išsigtų minimalių žinių apie Lietuvą, kurių jiems trūksta.

Galima ir paprastesnę programą sudaryti, reikia apie tai diskutuoti. Gal būt užtenka integruoti tam tikras temas į jau turimas pamokas. Tačiau šis darbas turi vykti, būti planingas ir turėti rezultatų, kitaip mes nusikalstame gimnazijos steigėjams, ilgamečiams išlaikytojams, Lietuvai ir sau patiems.

Todėl reikia aiškiai nusistatyti, ar mes norime turėti bet kokią gimnaziją, kad išsilaikytume dar dvylika metų iki skolų nurašymo, ar mes norime turėti lietuvišką gimnaziją, naudingą Lietuvai ir lietuviams.

Perorganizuota Vasario 16-osios gimnazija gali likti lietuviška ir pateisinti savo garbingą vardą. Vokiečių buvimas joje ir dvikalbės mokyklos statusas įpareigoja rasti naujus būdus būti naudingais Lietuvai.

Arminas Lipšys

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 11 d., 6 v.v. Dievo Motinos parapijos didžioje salėje - “Draugystės vartai”, jaunimo šokių ir dainų koncertas.

KOVO 26 d. sekmadienį 11:00 v.r. tuojau po mišių įvyks **tradicinė Kaziuko mugė** - Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

BALANDŽIO 2 d., Pietūs paremti beglobiams vaikams Lietuvoje. Ruošia “**Vaiko vartai į mokslą**” organizacija, Dievo Motinos parapijoje.

BALANDŽIO 8 ir 9 dienomis Clevelando ateitininkų metinė šventė.

BALANDŽIO 23 d., 11:30 v.r. - Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 14 d., 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv.Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 20 d. “Exultate” organizuojamas koncertas “**Atsiliepk daina!**” Dalyvauja visos Clevelando grupės vykstančios į VIII Lietuvių dainų šventę Čikagoje (“Exultate”, “Svaja”, “Naujoji intriga”, ir “Šauktukas!”).

GEGUŽĖS 29 d. 8:30 v.r. – Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, šv. Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 11 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. **Baisiojo Birželio** minėjimas Latvių bažnyčioje, Lakewood, OH. Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.

BIRŽELIO 18 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 12 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

PATIKSLINIMAS APIE KARO MUZIEJŲ KAUNE

Esu nuomonės, kad š.m. vasario 21 d. *Dirvos* psl. 10 prie nuotraukos klaidingai teigiama, kad pastato architektu buvo V. Landsbergis-Žemkalnis. Pagal mano turimus leidinius, pastatą suprojektavo arch. V. Dubeneckis (bostoniškė L. enciklopedija - V t. psl. 208; dabar Lietuvoje leidžiama Visuotinė L. enciklopedija - V t. 166 psl.; V. Augustino nuotraukų albumas "Lithuania", 1955, 33 psl.). Šie duomenys atitinka straipsniui apie V. Landsbergį-Žemkalnį bostoniškėje enciklopedijoje (XXXV t. 263 psl.), kuriame išvardinti žymesni šio architekto darbai, tačiau mu-

ziejaus pastato jų tarpe nėra.

Po nuotrauka patalpintame straipsnelyje keistokai skamba žinutė iš LGITIC apie muziejaus "steigėjo teisių perdavimą". Kokios čia dabar perduodamos teisės 1921 m. įsteigtam, 1934 m. naujuose rūmuose atidarytam muziejui?

Pagarbiai,
Antanas Dundzila,
Port Orange, FL

P.S. Atsiprašome už korektoriaus neištaisytą klaidą, kad Vytauto Didžiojo karo muziejaus Kaune architektu buvo Vytautas Landsbergis-Žemkalnis. Gautasis parašas buvo: “Vytauto Didžiojo karo muziejus. L. Milčiaus nuotr.” *Red.*

NEW YORK, NY

P. Aloyzo Petriko pasiūlymu 2006 m. vasario 22 d., Lietuvos generalinio konsulato New York patalpose buvo surengta New York-Lietuvos verslo tarybos susirinkimas, kuriame dalyvavo Gen. konsulas Mindaugas Butkus, konsulas Algimantas Misevičius, Aloyzas Petrikas, Romas Kezys, Ina Bartkus, Rina Gaulytė-Singh, Arturas Kozyrovičius, Ramutė Žukaitė, dvi žurnalistės iš laikraščio *Amerikos lietuvis* ir dr. Giedrė Kumpikaitė.

Darbotvarkėje buvo aptvarkyti: verslo tarybos registravimo klausimai, Verslo tarybos įstatai: valdymo struktūra, 50 dol. nario mokestis, keitimasis informacija, internetinio tinklalapio sudarymas, informacija apie Lietuvos investicinį seminarą New York 2006 m., JAV verslo misija Baltijos valstybėse (US Business Investment and Trade Mission to the Baltic States) 2006-05-23-26.

Konferencija vyks Rygoje 2006 gegužės 23 d., o gegužės 24-26 d. – individuali programa Lietuvoje (arba Estijoje, Latvijoje). Dalyvių registracijos terminas iki 2006-04-22.

Domintys dalyvauti šioje taryboje, prašome susisiekti su konsulatu. Tel: 212 354-7840.

Žurnalistė Audronė Maciūnaitė prisiuntė šią žinutę praeitą savaitę. Pateikiama ištraukas:

New Yorko Times kelionių parodoje antrą sykį pristatomas Pabaltijis. Praėjusiais metais Amerikos lietuvės Ann Charles (Zikaras) įkurta turizmo prekybos kompanija “Go-BalticEurope” šiemet vėl dalyvavo 2006-ųjų *New York Times* turizmo parodoje, kuri vyko vasario 24-26 dienomis Jacob. Javits parodų centre Manhattan. Pernai ši paroda pritraukė 26,000 kelionių entuziastų įskaitant 7,000 turizmo biznio atstovų.

Vasario 25 d. Ms. Charles suorganizuotame “GoBaltic-Europe” seminare buvo demonstruojamas lietuvių kinomenininko Arvydo Baryso dokumentinis filmas “Įsimylėję Lietuvą”.

Tame pačiame seminare Latviją reprezentavo filmas “Sveiki atvykę į Latviją” “*Welcome to Latvia*”, po to Amerikos lietuvis fotografas Algis Norvila, (pernai demonstravęs juodai baltos fotografijos skaidres su Lietuvos bažnyčiomis), šiais metais savo fotografijomis atspindėjo šiuolaikines Lietuvos veidą. Pati organizatorė Ann Charles pristatė kelionių turus į Pabaltijį, orientuotus į specifinius keliautojų interesus.

Tuoj po latvių šokėjų pasirodymo buvo New York suaugusiųjų choro ir vaikų choro

pasirodymai. Idomu tai kad šie kolektyvai įkurti specialiai dėl šiemet liepos mėn. Čikagoje vyksiančios aštuntos lietuvių dainų šventės. Abi vadovės Gintarė Bukauskienė ir Birutė Mockienė yra profesionalios dirigentės baigusios Lietuvos muzikos konservatoriją, jau ilgus metus gyvenančios JAV ir aktyviai dalyvaujančios kultūriname New York ir New Jersey lietuviškų bendruomenių gyvenime.

New Jersey gyvenantis ir kuriantis dailininkas iliustratorius Gintaras Jocius pristatė savo kūrybą, kurioje papildė Lietuvos viduramžių istoriją, eksponavo keletą savo paveikslų: “Barbora” (nutapytas remiantis istorine Lietuvos asmenybe Barbora Radvilaite), “Moteris su žuvimis” (paveikslas skirtas Baltijos jūros ir jos gamtos išsaugojimui) ir kt.

Dr. Giedrė Kumpikaitė

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokačių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2006 m. rugpjūčio 21 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vąjų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas

Nr. ir gatvė

Miestas..... ValstybėZip

Tel. numeris

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomą adresą:

Pavardė ir vardas

Nr. ir gatvė

Miestas..... ValstybėZip

DIRVAI AUKOJO

R.Veitas, Milton, MA	100
V.Adams, Destin, FL	25
J.Agurkis, Omaha, NE	25
K.Marcinkevičius, Chagrin, OH. 25	
V.Lembertas Santa Monica, CA . 20	
D.Jakas, Blue Bell, PA	10
I.Kuprevičius, Cleveland, OH	10
V.Rack, Eastlake, OH	10
V.Tamulis, Cleveland, OH	10
V.Barauskas, Glendale, CA	5
R.Lukas, Interlaken, NJ	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Patria Imports

*We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!*
794 East 185th St. • 216-531-6720

Vasario 26 dieną dviejų valandų iškilmėse baigėsi Žiemos olimpiados žaidynės Turine, Italijoje, kuriose Vokietijos sportininkai išsikovojo 29 medalius, JAV – 25, Canada – 24, Austrija – 23, Rusija 22, Norvegija – 19, Švedija – 14, Šveicarija 14 ir Latvija – 1 bronzos medalį. Kita žiemos olimpiada įvyks Vancouveryje, Kanadoje.

PO SĖKMINGŲ D. RASIMOVIČIŪTĖS STARTŲ TURINE – VILTINGAS ŽVILGSNIS Į ATEITĮ

Vasario 26 d. baigėsi XX-osios žiemos olimpinės žaidynės. Nors Lietuvai jose ir vėl nepavyko iškovoti pirmųjų nepriklausomos Lietuvos medalių, sporto žinovus labiausiai nudžiugino biatlonininkės Dianos Rasimovičiūtės startai.

Moteryų 7,5 km sprinto lenktynėse lietuvė iškovojo aukštą 18-ą vietą. Tai geriausias ne tik asmeninis sportininkės rezultatas, bet ir aukščiausias pasiekimas nepriklausomos Lietuvos biatlono istorijoje.

Lietuvos biatlonininkė gerai pasirodė ir 10 km persekiojimo lenktynėse, kur užėmė 27-ą vietą.

D.Rasimovičiūtės rezultatus sunkiose Turino trasose “gerais” ir “teikiančiais didelių vilčių ateičiai” pavadino 1984 metų Sarajevo olimpinio žaidynių biatlono čempionas Algimantas Šalna, šiuo metu dirbantis JAV biatlono rinktinės vyriausiojo treneriu.

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prezidentas Artūras Poviliūnas sako, kad jį asmeniškai labai nustebino D.Rasimovičiūtės pasirodymas. Pasak A.Poviliūno, iš šios jaunos sportininkės, dalyvavusios antrose olimpinėse žaidynėse, geriausiu atveju buvo tikimasi patekimo į geriausiųjų keturiasdešimtuką, o ši nudžiugino papuolusi ir į dvidešimtuką, ir į trisdešimtuką.

D.Rasimovičiūtę A.Poviliūnas vadina geriausiu Turino olimpiados atradimu. Paklaustas, ar sėkmingai startavusi sportininkė bus apdovanota, LTOK prezidentas sakė kartu su Lietuvos biatlono federacija tarsiąsis, kaip galėtų paskatinti sportininkę. Jis viliasi, kad šis pasirodymas uždegs ir kitus

biatlono mėgėjus, tačiau priminė, kad olimpiadoje startavęs jauniausias tarp varžovų biatlonininkas Karolis Zlatkauskas liko paskutinis. Šio sportininko, kaip ir slidininko Aleksejaus Novoselskio pasirodymuose, A.Poviliūnas pasigedo jaunatviškų ambicijų. “Jei šie sportininkai padarys išvadas, nepabijos užgriuvusios kritikos, rezultatų gali pasiekti - duomenis jie turi, o patirtis ateis”, - kalbėjo LTOK prezidentas. Bet tai, anot A.Poviliūno, reikia įrodyti darbu.

“Kai nėra rezultatų, tai ir lėšų neskiriama”, - apie lėšas biatlouni kalbėjo LTOK prezidentas, pažadėjęs, kad dėmesys biatlouni turėtų padidėti.

Lietuvos biatlono federacijos viceprezidentas Ričardas Griaznovas D.Rasimovičiūtės pasirodymą Turino olimpiadoje vertina labai gerai, o užimtą poziciją vadina aukšta. Jis mano, kad priešolimpiniam cikle sulaukus finansinės paramos, 2010 m. Vankouverio (Kanada) olimpiadoje galima tikėtis ne prastesnio, galbūt ir dar geresnio, sportininkės pasirodymo.

R.Griaznovas viliasi, kad geras biatlonininkės pasirodymas olimpiadoje prisidės prie biatlono populiarinimo Lietuvoje. “Provincijoje treneriai dirba ir pirminę talentų paiešką vykdo, bet to neužtenka”, - pažymėjo R.Griaznovas, pridūręs, kad šiam sportui reikalingas didesnis finansavimas. Todėl jis tikisi palaikymo iš sporto vadų.

“Realiai nesitikėjau tokios vietos, maniau, kad jei į trisdešimtuką pateksiu, bus puikus rezultatas”, - užklupta po treniruotės Vokietijoje nuotaikingai kalbėjo D.Rasimovičiūtė. Čia ji

iš Turino atvyko vakar vakare, o šiandien atsistojusi ant slidžių jau išbandė varžybų trasas ir šaudyklą.

Anot sportininkės, Turino olimpiadoje viską nulėmė šaudymas. Ji teigia, kad 8 netaiklūs šūviai lėmė, jog pirmajame starte olimpiadoje – 15 km asmeninėse varžybose – ji liko 66- ta. D.Rasimovičiūtė pridūrė, kad visas sezonas jai buvęs nesėkmingas - ilgai sirgta, dalyvauta mažai varžybų.

Sportininkė pasakojo, kad Turino žaidynėse gyvenimo sąlygos, palyginus su Salt Lake City olimpiada, buvusios prastokos. Jos, kaip ir ledo šokėjų Margaritos Drobiazko ir Povilo Vanago, nesužavėjo ir maistas.

LGITIC

P.S. TIRE Inc.
 Complete Front End Service

481-5397
 New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
 • Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
 Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
 Sat.: 8 am to 4 pm
 866 E. 200 th St.
 Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
 www.LyndhurstOhioHomes.com
 www.Euclid-Homes.com
 www.Richmond-Heights-Homes.com
 www.MayfieldHomes.net
 www.Pepper-Pike-Homes.com
 www.SouthEuclidHomes.com
 www.Beachwood-Ohio-Homes.com
 www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
 36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
 Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jauką atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
 LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

**Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119**

DARBO VALANDOS :
 Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
 Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
 Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
 Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)